ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ — ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗΝ 14 ΙΟΥΛΙΟΥ 1893

ΓΡΑΦΕΙΟΝ
ΟΔΟΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ 59.
Ἕκαστον φύλλον τιμᾶται λεπτῶν 20

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ Μ. ΔΑΜΒΕΡΓΗΣ

ΕΒΔΟΜΑΣ

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ
ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Ἐν Ἑλλάδι. . . . . Δρ. 10
Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. . Φρ. χρ. 12

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ Υἱός τοῦ Διαδόχου, ἐπιστολὴ ἐξ Ἀθηνῶν, ὑπὸ Ἰρδ.

Ὑπὸ ἐχεμύθειαν, κοινωνικαὶ σελίδες, ὑπὸ Κ. Φ. Σκόκου.

Κακοῦργος ἕνεκα τῆς ἀπωλείας τῆς τιμῆς του, (ἀληθὴς ἱστορία), ὑπὸ Σχιλλέρου. Μετάφρασις Σπ. Π.

Ζηλοτυπία, ἀπὸ τὰ ἐρωτικά. Ποίησις Γ. Μαρτινέλη.

Τὰ περὶ θανάτου ἔθιμα. Χιακὰ ἀνάλεκτα, ὑπὸ Κ. Μ. Καννελάκη.

Ὁ βασιλεὺς Ἄπεπις, μυθιστορία Victor Cherbuliez. Μετάφρασις Α. Ἀμπάτη. (Συνέχεια).

Εἰδήσεις τῆς Ἑβδομάδος. Ἐγχώρια.—Ἐξωτερικά. —Ἀρχαιολογία.—Φιλολογία.—Καλλιτεχνία.

Ἰδιαίτερα Γράμματα.

Νέα Βιβλία.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΘΗΝΩΝ

Ο ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΔΙΑΔΟΧΟΥ

Ἀθῆναι τῇ 12 Ἰουλίου.

Φίλε μου, ἂς λέγωσιν ὅ,τι θέλουσιν· πάσης ρητορικῆς ἀποστροφῆς καὶ νεωτεριστικῆς ἐπιδείξεως καρύκευμα ἂς εἶνε μία περὶ τοῦ δημοκρατικοῦ πνεύματος ἐν Ἑλλάδι φράσις, καὶ ἂς θεωρῇ καθῆκόν της ἡ ὀνειροπόλος ἡλικία νὰ περιβάλληται κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς μυστακοφυΐας, ὡς ἔνδυμα τοῦ τελευταίου συρμοῦ, τὴν δημοκρατικὴν ἰδέαν, τὴν τόσον στερεὰν παρ' ἡμῖν ὅσον καὶ κάθε στερεόν... ἔνδυμα. Δὲν ἦλθεν ἀκόμη καὶ θὰ βραδύνῃ ἐπὶ πολὺ ἴσως ἡ ἐποχή, καθ' ἣν τοὺς βασιλεῖς καὶ τοὺς πρίγγιπας θὰ συναντᾷ τις μόνον ἐν τοῖς μυθιστορήμασι· ἐξακολουθεῖ δὲ καὶ θὰ ἐξακολουθήσῃ ὁ κόσμος νὰ στρέφηται ὅπως στρέφεται, νὰ ἔχῃ τὰ ἰδανικά του, τὰς προλήψεις του ἔστω, περὶ τοῦ βασιλικοῦ γένους ἰδίᾳ δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες, εἰς τὴν καρδίαν τῶν ὁποίων ἐκ νεαρωτάτης ἡλικίας ἐζωγράφησαν αἱ παραδόσεις ὡραῖα καὶ ἀνδρεῖα βασιλόπουλα, χαριτωμένας καὶ γλυκυτάτας βασιλοπούλας.

Ἂς λέγωσιν, ὅ,τι θέλουσιν· εἶμαι καὶ ἐγὼ ἄνθρωπος τῆς προόδου· ἐμελέτησα ἀρκετὰ πράγματα μὴ ἐξαιρουμένης οὐδὲ τῆς περὶ τῆς Γαλλικῆς ἐπαναστάσεως μεταφράσεως τοῦ μακαρίτου Σίμου, ἥτις προσεπόρισε τῇ Ἑλλάδι πλειοτέρους σχετικῶς δημοκρατικοὺς — προσωρινοὺς ὅμως—ἢ ὅσους αὐτὴ ἡ ἐπανάστασις εἰς τὴν Γαλλίαν· ἐφιλοσόφησα τέλος πολλάκις περὶ ἰσότητος καὶ εὗρον πλέον ἢ ὀρθάς, θείας τὰς περὶ αὐτῆς θεωρίας· πάντοτε ὅμως ἐν τῇ πραγματικότητι ἔβλεπον ἐμαυτὸν μεταβαλλόμενον· καὶ ὄχι μόνον ἐμαυτὸν ἀλλὰ καὶ ἄλλους: Ἐνθυμοῦμαι σκηνήν τινα, ἡ ὁποία οὐδέποτε θὰ ἐξαλειφθῇ ἐκ τοῦ νοῦ μου· τόσην μοὶ ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν. Πέρυσιν, ὀλίγας στιγμὰς πρὶν ἢ διέλθῃ ἡ μεγαλοπρεπὴς τῶν γάμων τοῦ Διαδόχου πομπή, ἀνέμενον μεθ' ἑνὸς φίλου μου ἐπί τινος ἐξώστου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἦλθεν ὁ λόγος περὶ βασιλέων καὶ ὁ φίλος μου, φανατικὸς ὀπαδὸς τοῦ δικαίου τῶν λαῶν ἐξηκόντισε φοβεροὺς κατὰ τοῦ δικαίου τῶν βασιλέων μύδρους, οἵτινες ἐννοεῖται μόνον τὰ ὦτα μου προσέβαλον. Ἐπανέλαβεν ὅλα τὰ γνωστὰ ἐπιχειρήματα καὶ ἐπειδὴ εἶνε ἀρκετὰ εὐφυὴς κατεσκεύασεν ἐκ τοῦ προχείρου καὶ νέα τινὰ τόσον ὀξέα, ὥστε αὐτὸς λέγων καὶ ἐγὼ ἀκούων, καίτοι ἐν μέσῳ τοῦ πλήθους, ἀπεμονώθημεν σχεδὸν διὰ τῶν σκέψεών μας. Αἴφνης αἱ φωναὶ «ἔρχεται! ἔρχεται»! ἀπέσπασαν αὐτὸν μὲν ἐκ τῆς διδαχῆς, ἐμὲ δὲ ἐκ τῆς ἀκροάσεως. Ἤρχετο πράγματι ἡ πομπή, καὶ ὡς ὅλα τὰ ὡραῖα πράγματα, ἦλθε καὶ παρῆλθεν ἐν μιᾷ στιγμῇ. Τότε στρέφω πρὸς τὸν φίλον μου καὶ τί νὰ ἴδω: ἦτο δακρυσμένος! — Κᾶτι; τὸν ἐρωτῶ· τί ἔπαθες; — Τί τὰ θέλεις... μοῦ ἀπεκρίθη... Συνεκινήθην! Καὶ ἐπειδὴ δὲν ἠννόουν ἐγὼ ποίου εἴδους συγκίνησιν ἠδύνατο νὰ αἰσθανθῇ ἡ καρδία ἑνὸς τόσον ἐχθρικῶς διακειμένου πρὸς πᾶν ὅ,τι βασιλικὸν καὶ ἐπανέλαβον τὰς ἐρωτήσεις μου.— Ἰδού, μοὶ εἶπεν, ἐπεξηγῶν· πρὸ τοῦ θεάματος ἠσθάνθην γλυκύ τι ρῖγος, τινάξαν ὅλον τὸ σῶμά μου... καὶ χαρὰ μὲ κατέλαβεν ἐξαίφνης ἀνεξήγητος καὶ στοργὴ πρὸς ὅλους, ὅσην δίδει εἰς τὸν ἄνθρωπον ἡ εὐτυχία...Παιδιά μου νὰ ἦταν .... καὶ ἐσφόγγισε τὰ ὄμματά του, τὰ ὁποῖα φαίνεται εἶχον δακρύσει καὶ πάλιν.

Ὅμοιοι πρὸς τὸν ἐν λόγῳ φίλον μου ὑπάρχουσί τινες, ἄλλοι καλῇ τῇ πίστει ὑποκρινόμενοι τοὺς ἀντιβασιλικοὺς καὶ ἄλλοι θεωροῦντες καθῆκον αὐτῶν τοῦτο. Δὲν ὁμιλῶ περὶ τοῦ λοιποῦ μεγάλου κοινοῦ τῆς Ἑλλάδος, οὕτινος γνωρίζεις κάλλιον ἐμοῦ τὰ αἰσθήματα. Ὁμιλῶ περὶ τινων μεμψιμοίρων ἐξ ἐπαγγέλματος, οἵτινες οὐδὲν πώποτε εὑρίσκουσι καλόν. Ἂν καὶ οὗτοι εἶχον τὴν εἰλικρίνειαν τοῦ φίλου μου, καὶ ἠρωτῶντο ἅμα τῇ ἀναγγελίᾳ τῆς γεννήσεως τοῦ Διαδόχου, θὰ ἔλεγον ἐπίσης ὅτι συγκίνησις τοὺς κατέσχεν ἀνεξήγητος καὶ χαρά, ὡς νὰ τοῖς ἐγεννήθη υἱὸς ἢ ἔγγονος.

Πράγματι, ἀγαπητὲ φίλε, ἡ εἴδησις τοῦ τοκετοῦ διαδοθεῖσα τὴν πρωΐαν τοῦ παρελθόντος Σαββάτου ἀπροσδοκήτως, διότι τὸν ἀνεμένομεν βραδύτερον, ἐνέπλησε χαρᾶς τοὺς πάντας· χαρᾶς ὅμως τὴν ὁποίαν δὲν δύναμαι νὰ ἐξηγήσω διὰ πολλούς. Ἄφες με νὰ φιλοσοφήσω ἀκόμη ὀλίγον· ἤδη δὲν πρόκειται περὶ δημοκρατικῶν ἀλλὰ περὶ ἄλλης τινὸς τάξεως μεμψιμοίρων, οἵτινες ἰδόντες φαίνεται, ὅτι τὰ δόγματα τῆς ἀπαισιοδοξίας καὶ τοῦ σκεπτικισμοῦ δὲν ἐστάθη δυνατὸν νὰ καλλιεργηθῶσιν ἐν τῷ ἐδάφει τῆς ποιήσεως, μετεφύτευσαν αὐτὰ ἐν τῷ τῆς πολιτικῆς! Εἶνε καὶ αὐτοὶ ὀλίγοι· ἀλλὰ αἱ προφητεῖαί των εἶνε μεγάλαι καὶ πολλαί. Εἶνε μικροὶ ἀλλὰ τὰ ὄμματά των εἶνε μεγάλα ἀφοῦ βλέπωσι τόσον μακράν. Καὶ χωρὶς νὰ τοὺς ἐρωτήσητε αὐτούς, εἶνε ἕτοιμοι νὰ σᾶς εἴπωσι τί βλέπουσι :—Ἄ! δὲν βαρύνεσθε! Τί μέλλον δύναται νὰ ἔχῃ ἡ Ἑλλὰς ἀπέναντι τοιούτων κολοσσῶν; Ἡ Ρωσία, ἡ Αὐστρία, καὶ ἡ Ἀγγλία διεκδικοῦσι τὴν χώραν ἡμῶν ὡς παράρτημα τῶν ἰδικῶν των· τί δυνάμεθα νὰ ἀντιτάξωμεν; Πρὶν παρέλθωσι *τόσα* ἔτη (ὁ ἀριθμὸς ποικίλει ἀναλόγως τῆς γενναιότητος τοῦ λέγοντος) ἡ Ἑλλὰς θὰ εἶνε μικρὰ Αὐστριακὴ—ἢ Ρωσικὴ ἢ Ἀγγλικὴ—ἐπαρχία!»— Ἀλλὰ τότε κύριοι διατί συνεκινήθητε εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς γεννήσεως αὐτῆς; Τόσον εὐφρόσυνος εἶνε ἡ σκέψις, ὅτι ἡ Αὐστρία ἢ ἡ Ρωσία ἀπέκτησεν ἕνα μέλλοντα ὑποτελῆ ἡγεμόνα ἢ ἐκ βασιλικοῦ αἵματος διοικητήν;... Καὶ αἱ γλυκεῖαι ἐλπίδες, ἃς γεννᾷ ἕκαστον τοιοῦτον γεγονός, καὶ ἡ φωνὴ τῆς συγκεκινημένης ἐξ ἀγαλλιάσεως καρδίας σας, ἥτις προσδίδει αὐτῷ τὸ ρόδινον χρῶμα αὐγῆς ποθητοῦ μέλλοντος δὲν ἀρκοῦσιν ἅπαξ διὰ παντὸς νὰ σβέσωσι τὰ ὠχρὰ πλάσματα φαντασίας, ἥτις μόνον τὰς βλεφαρίδας της βλέπει, θέλουσα δὲ νὰ δείξῃ ὅτι εἶνε ὀξυδερκής, ἀποκαλεῖ αὐτὰς νεκρικὰς κυπαρίσσους;

Συγχώρει, φίλε μου, ἂν ἐν τῇ περὶ τοῦ υἱοῦ τοῦ διαδόχου ἐπιστολῇ μου, μόνον περὶ αὐτοῦ δὲν γίνεται λόγος. Ἀλλά σοὶ γράφω ὀλίγας τῶν ἐντυπώσεων, ἃς μοὶ παρήγαγεν· ὀλίγας ἐκ τῶν ἐλπίδων, ἃς μοὶ ἐνέπνευσεν. Ἡ τύχη τῆς πατρίδος, ἥτις συνεδέθη δι' ἑνὸς ἔτι δεσμοῦ μετὰ τῶν βασιλέων μας, δεσμοῦ, ὅστις θ' ἀπομείνῃ ὁ κυριώτερος, τίς οἶδε πότε, μὲ κατέστησε πρὸς στιγμὴν φιλόσοφον. Πρὸ ἑκάστου νεογνοῦ τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς μάτην ζητεῖ ν' ἀποκαλύψῃ τὸ μέλλον του. Τὰ λεῖα ταῦτα μαλλάκια θὰ ἐνδυναμωθοῦν, θὰ μεταβληθῶσιν εἰς ὡραίαν κόμην, ἥτις βραδύτερον θὰ λευκανθῇ καὶ ἔπειτα θὰ καταπέσῃ· Τὸ αἴθριον τοῦτο μέτωπον, θὰ κατασκαφῇ ὑπὸ ρυτίδων. Ὅλα ταῦτα δύνασαι εὐκόλως νὰ τὰ προίδῃς· ἀλλ' ἂν ζητήσῃς νὰ προβῇς εἰς τὴν ἔρευναν :—Τί θὰ γίνῃ τὸ νήπιον τοῦτο;—Ἕως ἐδῶ! θὰ σοὶ ἀποκριθῇ μυστηριώδης τις φωνή. Ἕως ἐδῶ! Ἀλλὰ τοὐλάχιστον, ὁποία θὰ εἶνέ τότε ἡ Ἑλλάς; Θὰ παλαίῃ ἄρα γε ἀκόμη κατ' ἐχθρῶν παλαιῶν ἢ θὰ διαφιλονεικοῦσιν αὐτῇ τὴν δόξαν νέοι ἄγνωστοι ἀντίπαλοι; Ὅλα δύνανται νὰ συμβῶσιν: ὁ πρόπαππος τοῦ νεογεννήτου ἔβλεπε κατὰ πρῶτον τὸ φῶς καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Κρήτη ἐμάχετο, ὁ πάππος του· ὁ βασιλεὺς Γεώρ-

γιος, ἐγεννᾶτο καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Κρήτη εἰς νέον προηγουμένως ἐτοιμάζετο νὰ ριφθῇ ἀγῶνα· ὁ πατήρ του, ὁ διάδοχος Κωνσταντῖνος, ἤρχετο εἰς τὸν κόσμον, καθ' ἣν ἐποχὴν ἡ Κρήτη ἐκυλίετο εἰς τὸ αἷμα τῆς μεγάλης τριετοῦς ἐπαναστάσεως· αὐτὸν τὸν νεογέννητον ἔσπευσαν νὰ χαιρετίσωσι τὴν ἐπαύριον τῆς γεννήσεώς του οἱ πρόσφυγες ἀρχηγοὶ τῆς ἀνάστατου Κρήτης...

Διαιωνίζονται κἄποτε οἱ ἀγῶνες τοῦ δικαίου ἀλλὰ δὲν καταπαύουσι πρὶν ἢ τοῦτο ὑπερισχύσῃ. Τῆς μακροτέρας νυκτὸς ἕπεται φωτεινὴ αὐγὴ καὶ τῆς φοβερωτέρας τρικυμίας ἡ γαλήνη. Μὴ ἔντεινε ἐπὶ πλέον τὸ ἐρευνητικόν σου βλέμμα, ὦ φιλόσοφε, καὶ πείσθητι ὅτι πολλάκις ἠττήθη τοῦτο ὑπὸ μυχίας τινος φωνῆς, ὑφ' ἑνὸς τῆς καρδίας παλμοῦ:

Διατί συνεκινήθημεν ἡδέως πάντες εἰς τὸ ἄκουσμα τῆς γεννήσεως τοῦ *Ἀλεξάνδρου*; Τὸ μέλλον θ' ἀπαντήσῃ, ἂν οὐχὶ εἰς ἡμᾶς βεβαίως ὅμως εἰς τὰ τέκνα ἡμῶν ὧν ἔσεται ὁμήλικος, ὧν ἔσεται βασιλεύς.

Καὶ χαῖρε καὶ ἔλπιζε, ὦ φίλε.

Ἰμδ.

ΥΠΟ ΕΧΕΜΥΘΕΙΑΝ!!

(κοινωνικαὶ σελίδες)

[ΣΗΜ. — Αἱ σελίδες αὗται ἠμποροῦν ἀξιόλογα νὰ διασκευασθῶσιν εἰς πλήρη

ΚΩΜΩΔΙΑΝ

μὲ ΣΚΗΝΑΣ ὅσας θέλετε καὶ ὅπου τὰς θέλετε καὶ μὲ ΠΡΟΣΩΠΑ τὰ $^{9}/_{10}$ τῶν ἀναγνωστῶν τῆς Ἑβδομάδος.]

Ἀντὶ προλόγου.

Δὲν θ' ἀρνηθῆτε βέβαια ὅτι εἰς τὸ βάθος τῆς συνειδήσεώς σας ἡ τοῦ χρηματοκιβωτίου σας—ἑκτὸς ἂν σᾶς λείπουν ἀμφότερα—κατασταλάζουν καὶ πρέπει νὰ κατασταλάζουν ἐνίοτε μερικὰ πράγματα ἀόρατα, ἀφανῆ, μυστηριώδη, διὰ τὰ ὁποῖα σφραγίζετε ἑρμητικῶς τὰ χείλη, καὶ τὰ ὁποῖα μόλις τολμᾶτε νὰ ἐμπιστευθῆτε εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἑαυτοῦ σας, ἐκ φόβου μὴ σᾶς προδώσῃ τὸ ἕτερόν σας ἥμισυ.

Ὑποθέσατε ὅτι ἔχετε ἐν μυστικὸν οἱονδήποτε, τρυφερὸν ἢ γελοῖον, ὡραῖον ἢ σκανδαλῶδες, προσφιλὲς ἢ ἀπαίσιον—ἀδιάφορον. Αὐτὸ εἶνε ἰδικός σας λογαριασμός. Ἐν τούτοις ἀπὸ τὸ μυστικόν σας αὐτὸ ἐξαρτῶνται χίλια δύο πράγματα—ἡ ἡσυχία σας, ἡ ὑπόληψίς σας, ὁ ἄρτος σας, ἡ ὁμαλὴ λειτουργία τοῦ στομάχου σας, οἱ ρεμβασμοὶ τῆς ἐρωμένης σας, ἡ γαλήνη τοῦ οἴκου καὶ τοῦ μετώπου σας· ἡ προῖξ λ. χ., ἀντὶ τῆς ὁποίας σκέπτεσθε νὰ πωληθῆτε· κανὲν οἰκόπεδον ἴσως τοῦ δημοσίου, ὅπερ διανοεῖσθε νὰ καταπίητε· ὁ γαμβρὸς ἐκεῖνος πιθανόν, ὃν πολιορκεῖτε διὰ τὴν κόρην σας· τὸ κτῆμα τοῦ γείτονος, ὅπερ σχεδιάζετε νὰ καταβροχθίσετε, ἐν γένει δὲ χίλια δύο ἀπροσδιόριστα σχέδια, ὄνειρα, συνδυασμοί, σκέψεις, ἐνέργειαι, συμφέροντα, κλπ.

Καὶ ὅμως, ἐνῷ ἀφ' ἑσπέρας κοιμᾶσθε ἥσυχος μὲ τὰς κλεῖδας ὅλων αὐτῶν τῶν ἀποκρύφων κειμηλίων ὑπὸ τὸ προσκεφάλαιόν σας καὶ μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶσθε ὁ ἀποκλειστικὸς αὐτῶν κάτοχος, αἴφνης ἐγείρεσθε τὴν πρωΐαν, ὡςεὶ ἀπὸ τρομεροῦ ἐφιάλτου, καὶ ἀνακαλύπτετε καὶ ἄλλους αὐτοκλήτους συνιδιοκτήτας, τὸν ὑπηρέτην σας, τὸν συνάδελφόν σας, τὸν φίλον σας, τὸν ἐχθρόν σας, τὸν γείτονα, τὸν διαβάτην, τὸν ἄλφα, τὸν δεῖνα, τὸν τάδε, ὅλον τὸν κόσμον.

Δὲν τὸ πιστεύετε;

Τότε ἂς ὁμιλήσῃ ὁ φίλος μου κ. Περδίκης, ὃν λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρουσιάσω εὐθὺς ἀμέσως.

* *
*

Ὁ κ. Περδίκης, σᾶς βεβαιῶ, εἶνε φρόνιμος καὶ πρακτικὸς ἄνθρωπος. Συνειθίζει νὰ μὴ ἀναμιγνύεται εἰς τὰς ὑποθέσεις τῶν ἄλλων, ἀλλ' οὔτε καὶ ν' ἀναμιγνύῃ τοὺς ἄλλους εἰς τὰς ἰδικάς του. Ἠμπορεῖτε νὰ τοῦ ἀποσπάσητε τοὺς ὀδόντας μᾶλλον ἢ τὸ μυστικόν του. Καὶ μολονότι ἡ ἀξιότιμος κυρία Περδίκη πρεσβεύει ὅλως ἀντιθέτους ἀρχὰς ἐπὶ τὸ κοσμοπολιτικώτερον, ἀξιοῦσα ὅτι ἴσα ἴσα αἱ ξέναι ὑποθέσεις καὶ τὰ ξένα μυστικὰ πρέπει νὰ τῇ ἀνήκωσι πλειότερον ἢ ὅσον οἱ δάνειοι πλόκαμοι τῆς κεφαλῆς της καὶ τὰ στιλπνὰ ῥόδα τῶν παρειῶν της· ἐν τούτοις ὁ κ. Περδίκης κατὰ τῶν κοινωνιστικῶν αὐτῶν δογμάτων τοῦ τρυφεροῦ του ἡμίσεως ἀντιτάσσει πάντοτε ἄρνησιν καὶ κωλυσιεργίαν βουλημιῶντος ἀντιπολιτευομένου.

* *
*

Καὶ ὅμως τὸ ἑσπέρας ἐκεῖνο ὁ κ. Περδίκης ἐπιστρέφει οἴκαδε φαιδρός, εὔθυμος, προσηνὴς παρὰ τὸ σύνηθες. Εἰς τὸ βλέμμα του, εἰς τὴν φωνήν του, εἰς τὸ βάδισμά του, εἰς τοὺς τρόπους του, ἔχει τι τὸ ἰδιάζον ἀπόψι. Νομίζεις ὅτι φέρει ἐλαφρότερον τὸ βάρος τῆς περιφεροῦς γαστέρος του καὶ τῶν ἑξήκοντα ἐτῶν του, διότι ἔχει τὴν ἔκφρασιν ἀνθρώπου κερδίσαντος πρὸ ὀλίγων στιγμῶν τοὐλάχιστον τὸν πρῶτον ἀριθμὸν τοῦ λαχείου.

Φανταισθῆτε· μόλις εἰσέλθῃ, θωπεύει τὸ ὑλακτοῦν κυνάριον τοῦ οἴκου, ἀντὶ νὰ τὸ ἐκσφενδονίσῃ εἰς τὸ ἄλλο ἄκρον τῆς κλίμακος, δέχεται μετ' ἀσυνήθους εὐχαριστήσεως τὰς προστριβὰς τοῦ τριετοῦς Νίκου ἀναρριχωμένου ἐπὶ τῶν γονάτων του· ἀκροᾶται μειδιῶν τὰς χαριτωμένας ἀνοησίας τῆς μικρᾶς του Νίτσας· φιλεῖ τὴν πρωτότοκον κόρην του τὴν Θάλειαν· τρώγει μὲ ὄρεξιν· εὑρίσκει τὸ φαγητὸν τῆς Μαρούλας περίφημον ἀπόψε καὶ τὰς εὐφυολογίας τῆς κ. Περδίκη χαριεστάτας· ἐν γένει δὲ φαίνεται εὐχαριστημένος ἀπὸ ὅλα ἐν γένει τὰ τοῦ οἴκου, ζῶα καὶ πράγματα, φαγητά, κυνάρια, ὑπηρέτας, τέκνα, σύζυγον καὶ ἀπὸ τὸν ἴδιον ἑαυτόν του ἀκόμη.

— Περίεργον! συμπεραίνει καθ' ἑαυτὴν ἡ κ. Περδίκη, Τί νὰ σημαίνει ἄρά γε αὐτὴ ἡ ξαστερία ἀπόψε; αὐτὰ ὅλα εἶνε ὕποπτα... ὤ! βεβαιότατα... κἄτι τρέχει καὶ πρέπει νὰ τὸ ἀνακαλύψω!...

Κἄτι τρέχει!

Ἐννοεῖτε δηλαδὴ καλῶς ὅτι ἡ κ. Περδίκη ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης ἥρπασε τὰς κλεῖδας τοῦ μυστικοῦ του!

* *
*

Ἐν τοσούτῳ ὁ κ. Περδίκης ἀφοῦ ἔφαγε μὲ ἔκτακτον ὄρεξιν, ἀπέμαξε τὰ χείλη, ἤναψε σιγάρον, ἠγέρθη καί, ἀποσπώμενος τῶν τελευταίων τυραννικῶν θωπειῶν τῆς Νίτσας καὶ τοῦ Νίκου, διηυθύνθη εἰς τὸ γραφεῖόν του, φαιδρὸς πάντοτε καὶ εὔχαρις.

Ἡ κ. Περδίκη δὲν ἔχασε καιρόν. Ἔδραμεν ἀσθμαίνουσα κατόπιν του.

— Περδίκη μου νὰ με θάψῃς! Πές μου, τί τρέχει; Αἴ; συμβαίνει τίποτε; Γιατί δὲν μοῦ τὸ λὲς κ' ἐμένα;

Ὁ κ. Περδίκης, συνεστάλη αὐτομάτως ὡςεὶ ἐξαφνισθείς, ὡςεὶ ἐμπεσὼν εἰς ἀπρόοπτον ἔνεδραν νυκτοκλέπτου. Καὶ διενοήθη ν' ἀμυνθῇ μέχρι τέλους—δηλαδὴ νὰ σιωπήσῃ.

— Τί νὰ τρέχῃ, Χριστιανή; τίποτε ἀπολύτως!... πῶς σοῦ ἦλθεν αὐτὴ ἡ ἰδέα!

—Ἔλα, ἔλα τώρα· ἄφησέ τα αὐτά· ἐγώ, ξέρεις καλά, διαβάζω μέσα 'ς τὴ ψυχή σου...

— Μὰ τί πρᾶγμα, βρὲ γυναῖκα, 'ς τὸ Θεό σου....

— Νά, αὐτὸ τό κρυφὸ ποῦ ἔχεις... πῶς νὰ σ' τὸ πῶ... αὐτὸ τὸ ὡραῖον μυστικὸν ποῦ μοῦ κρύβεις....

Ὁ κ. Περδίκας ἠμύνετο ὁλονέν. Ἀλλ' ἐκείνη μετεχειρίσθη ὅλα τὰ ὅπλα—ἱκεσίας, δάκρυα, θωπείας, περιπτύξεις, φιλήματα, ὅ,τι εἶχε πρόχειρον τέλος πάντων πρὸς ἐκπόρθησιν τοῦ μυστικοῦ του, τὸ ὁποῖον—ἀφοῦ δὰ ἡ κ. Περδίκη τὸ ἐμάντευσε — σημαίνει ὅτι θὰ ἐκρύπτετο ἐξάπαντος ὑπὸ τὰ περίεργα φαινόμενα τῆς ἑσπέρας ἐκείνης....

ΣΚΗΝΗ Α'.

[Ὁ κ. Περδίκης, ἀφοῦ εἶδεν ὅτι περιέπεσεν εἰς χεῖρας τοῦ ἐχθροῦ—ἤγουν εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς συζύγου του, ἐταλαντεύθη ἐπὶ μικρόν, συνέσπασε τὰς ὀφρῦς, ἔθηξε τρὶς ἢ τετράκις, ἀφῆκε νὰ ἐκφύγῃ εἰς ἀπαραίτητος στεναγμὸς ἐκ τῶν χειλέων του καὶ ἀπεφάσισε νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν ἐχεμύθειαν τῆς κ. Περδίκη· ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ δωματίου. Ἔσυρεν αὐτὴν εἰς τὸ βάθος καὶ διὰ σιγανῆς καὶ μυστηριώδους φωνῆς, κύψας εἰς τὸ χαῖνον οὖς της, ἤρξατο νὰ τῇ ψιθυρίζῃ.....]

— Θὰ σοῦ ἐμπιστευθῶ κἄτι τι... ἀλλὰ κύτταξε καλά . . . ὑπὸ αὐστηρὰν ἐχεμύθειαν!!... μὲ ἐννοεῖς;.. θὰ τὸ θάψῃς μέσα σου!..

— Μὰ λόγος τώρα εἶνε αὐτός! ἀμφιβάλλεις;

— Ἄκουσε· διανοοῦμαι ἓν σχέδιον, τὸ ὁποῖον ἂν ἐπιτύχῃ, θὰ ὑπανδρεύσωμεν ἐντὸς ὀλίγου τὴν Θάλειαν...

— Μπᾶ!... πῶς;... τί;... ἀλήθεια; καὶ μὲ ποῖον;

— Μ' ἕνα νέον ἀξιόλογον... νὰ ἰδῇς πῶς μοῦ τὸν εἶπαν... στάσου, θὰ τὸν θυμηθῶ... Τὸ ὄνομά του μοῦ ἦτον καὶ πρὶν γνωστόν... νομίζω νὰ τὸν λέγουν Ἀριστομένη... Ἀριστοτέλη... δὲν θυμᾶμαι καλά.. μοῦ φαίνεται ὅμως νὰ τὸν λέγουν Ἀριστοτέλη Τερτίδη...

— Καὶ δὲν μοῦ τὸ λές, ἀδελφέ, ν' ἀρχίσω νὰ ἑτοιμάζω τὰ ροῦχα τοῦ κοριτσιοῦ!...

— Στάσου δά, μὴ βιάζεσαι· ὁ νέος οὔτε εἴδησιν ἔχει ἀκόμα....

— Μὰ πῶς γίνεται αὐτό;

— Ἰδοὺ τί συμβαίνει. Ἕνας φίλος του ὁ κ. Κίμων Πονηριάδης ἔχει κἄτι δουλειαῖς μὲ τὸ δημόσιον. Ἡ ὑπόθεσίς του εἶνε 'ς τὰ χέρια μου, διότι, καθὼς ξεύρεις, εἰς τὸ ὑπουργεῖον ἐγὼ εἶμαι τὸ κλειδί. Ὁ κ. Κίμων ἠξεύρει καλά, ὅτι ἀπὸ ἐμένα ἐξαρτᾶται νὰ τελειώσῃ καλὰ ἡ δουλειά του, ἀπὸ τὴν ὁποίαν λογαριάζει νὰ ὠφεληθῇ περὶ τὰς 100,000 δραχμῶν. Ἂν δὲν θελήσω ἐγώ, τῆς χάνει. Μία ἐξέλεγξι καὶ τὸν χανταχόνω.. μὴ ρωτᾷς... Εἶνε ὁλόκληρη ἱστορία... θὰ σοῦ τὰ 'πῶ καμμιὰ ἄλλη ὥρα...

— Μὰ ποῦ εἶνε ὁ γαμπρὸς εἰς ὅλη αὐτὴ τὴν ἱστορία; δὲν τὸν βλέπω...

— Θὰ τὸν ἰδῇς· μὴ βιάζεσαι. Ὁ Κίμων λοιπὸν μοῦ ἐνεπιστεύθη ὅτι εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν ἐνδιαφέρεται καὶ ὁ νέος κ. Τερτίδης, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν θέλει νὰ φανερωθῇ διὰ λόγους ἀξιοπρεπείας. Μοῦ ἔδωσε δὲ νὰ ἐννοήσω ἀπ' ἐξ' ἀπ' ἔξω ὅτι, ἐπειδὴ ὁ Ἀριστοτέλης πρὸ καιροῦ τοῦ ἐξεφράσθη ὑπὸ ἐχεμύθειαν διὰ τὴν Θάλειαν πῶς τὴν νοστιμεύεται, ἂν ἀποφασίσω νὰ τοὺς τελειώσω τὴν ὑπόθεσιν, θὰ καλλιεργήσῃ τὴν καλὴν αὐτὴν διάθεσιν τοῦ νέου, καὶ εἶνε βέβαιος, μοῦ λέγει, πῶς θὰ τὸν πείσῃ νὰ τὴν ζητήσῃ εἰς γάμον... Ἐννοεῖς λοιπόν...

— Ἀ, μὰ τότε πὲς πῶς εἶνε καὶ τελειωμένα τὰ πράγματα. Στὸ χέρι σου εἶνε....

— Μὴ βιάζεσαι· ἀκόμη δὲν εἶνε τίποτε ἀπολύτως. Ὑπαινιγμοὶ καὶ εἰκασίαι μόνον· θὰ ἐξετάσω καλλίτερα, καὶ ἔπειτα θὰ σκεφθῶ τί πρέπει νὰ κάμω. Ἔπειτα, νὰ σοῦ πῶ, ὁ Πονηριάδης αὐτὸς εἶνε καὶ 'λιγάκι ψευτάκος... θὰ ἰδῶ ὅμως... καὶ ἅμα ἐννοήσω τίποτε θετικὸν θὰ σοῦ 'πῶ πάλι...

— Καλὲ ἐγὼ ἔχω μίαν προαίσθησιν ὅτι ἡ δουλειὰ εἶνε τελειωμένη.. Τόσον εἶμαι βεβαία ποῦ θ' ἀρχίσω νὰ τῆς κόπτω καὶ τὰ ἀσπρόρρουχα....

— Κύτταξε ὅμως καλά!.. Ἐχεμύθειαν ὅσο 'μπορεῖς... οὔτε γρῦ εἰς κανένα!.. καταλαμβάνεις βέβαια πῶς τὸ πρᾶγμα πρέπει νὰ μείνῃ πολὺ μυστικόν!...

— Καλὲ 'ς τὸ θεό σου, τί λὲς τώρα;.. τρελλὴ μ' ἔκαμες νὰ καθήσω νὰ κάμω τέτοιες κουβέντες!...

ΣΚΗΝΗ Β'.

[Ὁ κ. Περδίκης μετ' ὀλίγον ἐξῆλθε σύννους, σιωπηλός, συνωφρωμένος. Ἡ Θάλεια κάθηται ἤδη εἰς τὸν ἐξώστην παραδεδομένη εἰς ῥεμβασμοὺς καὶ ὀνειροπολήσεις. Ἡ κ. Περδίκη, ἀφοῦ ἐρράπισεν ἐπανειλημμένως τοὺς θορυβοῦντας μικροὺς προσφιλεῖς της...: διαβόλους, καὶ τοὺς ἐκλείδωσεν εἰς τὸν κοιτῶνά των, διευθύνεται εἶτα περιχαρὴς εἰς τὴν θύραν τοῦ ἐξώστου καὶ περιβάλλει διὰ παρατεταμένου βλέμματος, πλήρους στοργῆς καὶ ὑπερηφανείας, τὴν ῥεμβάζουσαν Θάλειαν. Μετά τινας στιγμὰς κόπτει καὶ τὴν καταφιλεῖ, ἐνῷ ἡ Θάλεια ἐξαφνίζεται.]

—Μπᾶ! ἐσὺ ἦσουν, μαμᾶ, καὶ μ' ἐτρόμαξες! Τί τρέχει ἀπόψε, μαμᾶ; τί σημαίνουν ὅλα αὐτά;

— Ποῖα, κόρη μου;

— Ξέρω κ' ἐγώ, νά, αὐτὰ τὰ κρυφά... τὰ μυστικοσυμβούλια μέσα 'ς τὸ γραφεῖο...

— Κρυφά; ἔχεις λᾶθος! Ὁ μπαμπᾶς σου μοῦ παρεπονεῖτο πῶς τοῦ πονεῖ τὸ στομάχι καὶ τοῦ ἔλεγα νὰ κυτταχθῇ 'ς τὸ γιατρό...

— Ἔλα, ἔλα, ἄφησέ τα αὐτά, μαμᾶ, πές πῶς δὲν μ' ἐμπιστεύεσαι νὰ μοῦ πῇς τίποτε...

— Μά, χρυσό μου, τί νὰ σοῦ 'πῶ, ἀφοῦ δὲν εἶνε τίποτε ἀκόμη...

— Ἀ! ὥςτε κἄτι πρόκειται νὰ εἶνε, τὸ ὁποῖον *δὲν εἶνε ἀκόμη*... Ἔλα, μαμᾶ μου, πές μου το κ' ἐμένα... Ἔννοια σου! εἶνε τὸ ἴδιο σὰν νὰ μὴ μοῦ τὸ 'πῇς... ξεύρεις πόσον εἶμαι ἐχέμυθος...

— Ναί, δὲν σοῦ λέγω ὄχι· ἀλλά...

— Τί ἀλλά; ἂν μ' ἐμπιστεύεσαι, πρέπει νὰ μοῦ 'πῇς.

— Ἄφησε... μεθαύριον ἴσως μάθῃς κἄτι τι εὐχάριστον.... ἔχε ὑπομονήν... ἀκόμη τώρα δὲν εἶνε τίποτε βέβαιον...

— Τώρα εἶνε ποῦ μὲ βάζεις σὲ ὑποψίαις! Ἄχ, μαμᾶ μου, ἂν μ' ἀγαπᾷς πρέπει νὰ μοῦ τὸ 'πῇς...

— Μά....

— Ἔλα, ἔλα, νὰ μὲ χαρῇς! ὁρκίζομαι 'ς τὴ ζωή σου, μαμᾶ, νὰ μὴ βγάλω λέξι...,

— Ἀλλ' ἂν τύχῃ καὶ σοῦ ξεφύγῃ κανένας λόγος χωρὶς νὰ τὸ θέλῃς...

— Ἐμένα; Μὰ τί; τόσῳ ἀνόητη μ' ἔκαμες νὰ μὴ ξεύρω νὰ κρατήσω ἕνα μυστικό!...

[Ἡ κ. Περδίκη νικᾶται ἐν τέλει διὰ τῶν ἰδίων της ὅπλων. Δὲν ἀντέχει πλέον. Ἡ Θάλεια τὴν πολιορκεῖ καὶ ἡ κ. Περδίκη παραδίδεται εἰς τὴν αὐστηρὰν ἐχεμύθειαν τῆς κόρης της. Λαμβάνει ἓν κάθισμα, τοποθετεῖται ἐγγύς της καὶ διὰ σιγανῆς καὶ μυστηριώδους φωνῆς ἀρχίζει νὰ...]

ΣΚΗΝΗ Γ'.

[Παρῆλθεν ἤδη τὸ μεσονύκτιον. Ἡ κ. Περδίκη ἔχει ἀποσυρθῇ εἰς τὸν κοιτῶνά της. Ὁ κ. Περδίκης ἐπέστρεψε πρὸ μικροῦ εἰς τὸ δωμάτιόν του κατακλιθεὶς πρὸς ὕπνον. Μόνη ἡ Θάλεια μένει ἄγρυπνος εἰς τὸν ἐξώστην. Δὲν ἔχει ἡσυχίαν. Κάθε ἄλλο παρὰ ὕπνος ἀπόψε. Ἀλληλοδιαδόχως καθηται, βηματίζει, μονολογεῖ, στενάζει, βλέπει τὰ ἄστρα, συνδιαλέγεται μὲ τὸ ἄπειρον, ξύει τὴν κεφαλήν, γελᾷ, στενάζει πάλιν, κάμνει ἀορίστους χειρονομίας ὡς νὰ συνοδεύῃ δι' αὐτῶν τοὺς ἐνδομύχους στοχασμούς της. Καὶ μάτην ἡ Μαροῦλα περιμένει ἔσωθεν νὰ ἀποσυρθῇ καὶ αὐτὴ εἰς τὸ δωμάτιόν της. Ἐν τέλει ἐξαντλεῖ τὴν ὑπομονήν της καὶ προβάλλει εἰς τὸν ἐξώστην.]

— Καλὲ κυρία Θαλίτσα, θὰ κρυώσετε αὐτοῦ ἔξω· εἶνε ὑγρασία· δὲν θὰ πᾶτε νὰ κοιμηθῆτε; εἶνε περασμένα τὰ μεσάνυχτα....

— Ὄχι, Μαροῦλα· δὲν νυστάζω ἀπόψε.. ἂν θέλῃς ἐσύ, πήγαινε νὰ κοιμηθῇς...

— Μὰ τί ἔχετε, κοκκώνα μου; λυπημένη σᾶς βλέπω... σὰν μελαγχολική...

— Ἀ! τίποτε, Μαροῦλα....

— Δὲν σᾶς πιστεύω... δὲν εἶνε δυνατόν... γιὰ νὰ κάθεσθε ἔτσι τέτοια ὥρα 'ς τὸ μπαλκόνι....

— Ἂν δὲν νυστάζῃς, Μαροῦλα, κάθισε ὀλίγο νὰ μοῦ κάνῃς συντροφιά.

— Εὐχαρίστως... μά... θὰ κρυολογήσετε κυρία Θάλεια...

— Δὲν μοῦ λές, Μαροῦλα, ἔτυχε ποτὲ νὰ ἰδῇς ἕνα ξανθὸν νέον μὲ μαῦρα μαῦρα 'μάτια, νὰ ἔλθῃ στὸ σπῆτι μας καμμιὰ φορά.. ἕνας ψηλός, εὔμορφος, ποῦ τραγουδάει καὶ νόστιμα... τὸν λέγουν, νομίζω, Ἀριστοτέλη . . . ἕνας πολὺ ἔξυπνος . . . εὐγενής...

— Δὲν θυμᾶμαι διόλου νὰ τὸν εἶδα ποτέ...

— Πῶς εἶνε δυνατόν.. ἡ μαμά μοῦ εἶπε πῶς πέρυσιν ἤρχετο συχνὰ καὶ ζητοῦσε τὸν μπαμπᾶ....

— Αἴ, μὰ τότε δὲ θἄτυχε νὰ τὸν ἰδῶ..

— Κρῖμα! καὶ ἤθελα κἄτι νὰ σ' ἐρωτοῦσα γι' αὐτόν....

— Τρέχει τίποτε, κυρία Θαλίτσα;

— Ἄ, μπᾶ! τί νὰ τρέχῃ!..

— Ξέρω κ' ἐγώ.. γιὰ νὰ μ' ἐρωτᾶτε...

— Μία φίλη μου ἐνδιαφέρεται νὰ μάθῃ, καί....

— Καλὲ ἀφῆστέ τα αὐτά.. ποιὰ φίλη σας!... ἐσεῖς 'μιλεῖτε γι' αὐτὸν καὶ τρέμει ἡ φωνή σας... βουρκόνουνε τὰ μάτια σας... ἀμ' αὐτὸ δὰ φαίνεται, κυρία Θαλίτσα, εἶνε σημεῖο ὁλοφάνερο, πῶς κἄποια καινούργια ἀγάπη ἐπιάσατε.... αἴ, καὶ βέβαια!.. τάχα δὲν εἶσθε νέα καὶ τοῦ λόγου σας;.. καὶ νέα μάλιστα καμαρωμένη!.. μὲ χίλιες χάρες!..

— Μὰ περίεργον! νὰ μὴ τὸν θυμᾶσαι διόλου, καϋμένη!...

— Θὰ τὸν θυμηθῶ.. δὲ γίνεται... πῶς τὸν εἴπατε;

— Ἀριστοτέλη Τερτίδη....

— Σὰν νἄκουσα αὐτὸ τὸ ὄνομα... μήπως εἶνε ἕνας 'ψηλός... ξανθός... μὲ μαῦρα -μαῦρα 'μάτια... ποῦ τραγουδάει καὶ ἔμμορφα... ἕνας εὐγενής...

— Ναί, ναί· ἕνας τέτοιος.... πῶς σοῦ φαίνεται;... αἴ;

— Καλὸς κι' ἄξιος, κυρία Θάλεια! Χαράς την ποῦ θὰ τὸν κάμῃ 'δικόν της...

— Ἄχ, καϋμένη Μαροῦλα... ἂν ἦνε τυχηρόν...

— Καὶ δὲν μοῦ τὸ λέτε νὰ χαρῶ κ' ἐγώ, ποῦ ἕνας θεὸς τὸ ξέρει πῶς λαχταρᾶ ἡ καρδοῦλα μου νὰ σᾶς καμαρώσω νύφη!.. Ἐλᾶτε τώρα... μὴ μοῦ τὰ κρύβετε...

—Ἄκουσε, Μαροῦλα· μοῦ κάνεις ὅρκον πῶς δὲν θὰ βγάλῃς λέξι ἂν σοῦ 'πῶ κἄτι τι;

— Νὰ σᾶς χαρῶ, κυρία!.. Τί λέτε τώρα;... Ἐγὼ νὰ βγάλω λέξι ἀπ' τὸ στόμα μου;.. Ἀμ' καλλίτερα νά...

— Ἄκουσε λοιπόν! Εἶνε ἀλήθεια, πῶς ὁ νέος αὐτὸς μοῦ ἔστειλε σήμερα προξενειὰ μ' ἕνα κύριον Πονηριάδην.... Εἶνε, λέει, τρελλὸς μαζῆ μου... θέλει μάλιστα νὰ στεφανωθοῦμε τώρα 'γρήγορα, ἅμα κερδίσῃ μία ὑπόθεσι ποῦ ἔχει μὲ τὴν Κυβέρνησιν.. ἐπειδή....

[Καὶ ἡ Θάλεια πνιγομένη ἐκ συγκινήσεως, ἀκράτητος ἐκ χαρᾶς, παραδίδει τὸ ἀόριστον καὶ συγκεχυμένον ὀνειροπόλημά της εἰς τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Μαροῦλας, καλλύνουσα καὶ ποικίλλουσα αὐτὸ ἐπὶ τὸ μυθιστορικώτερον, διότι συνήθως αἱ Μαροῦλαι γίνονται αἱ ἀπαραίτητοι

κλειδοῦχοι καὶ θεματοφύλακες τῶν ἀπορρήτων τῆς οἰκογενείας.]

— Κύτταξε ὅμως, Μαροῦλα, μὴ σοῦ φύγῃ κανένας λόγος πουθενά! γιατὶ ὁ Ἀριστοτέλης μου δὲ θέλει ἀκόμα νὰ διαδοθῇ τὸ πρᾶγμα...

— Μπᾶ, μπᾶ, μπᾶ! Θεὸς φυλάξοι! Ἂμ' καλλίτερα νὰ μοῦ κοπῇ ἡ γλῶσσα!..

ΣΚΗΝΗ Δ'.

[Ἡ Θάλεια, ὡσεὶ νὰ ἀνεκουφίσθῃ ἀποθέσασα εἰς τὴν δεδοκιμασμένην μυστικότητα τῆς Μαρούλας ἓν μέρος τῆς εὐτυχίας, ἡ ὁποία κατέκλυζε τὴν φαντασίαν της, ἠγέρθη καὶ μετέβη νὰ συνεχίσῃ, ἐπὶ τὸ ποιητικώτερον, ἐν τῷ ὕπνῳ τὰ ὄνειρα, τὰ ὁποῖα ἔβλεπε πρὸ μικροῦ ἐν ἐγρηγόρσει. Ἡ Μαροῦλα ἔκλεισε τὰς θύρας τοῦ ἐξώστου, ἔσβεσε τὸ φῶς τῆς κρεμαστῆς λυχνίας καὶ ἐδάδισεν εἰς τὸ βάθος, ὅπου τὴν ἀνέμενεν εἰς ἀναπόφευκτος.. ἐξάδελφός της!]

— Βρὲ Μαρουλιώ, τί μοῦγινες τόση ὥρα; πῶς ἄργησες ἔτσι; δὲν ἐψοφολόγησαν ἀκόμη τ' ἀφεντικά;

— Ἂμ ποῦ νὰ τοὺς κολλήσῃ ὕπνος, καϋμένε Γιάννη, ποῦ σήμερα-αὔριο ἔχομε γάμους καὶ χαρᾶς!... Θὰ παντρέψουν τὴν Θάλεια...

— Μπρὲ τί μοῦ λές;

— Ἂμ τί νομίζεις! ὅσοι ἀγαπιοῦνται, παντρεύονται! 'σὰν κ' ἐμᾶς ποῦ...

— Καὶ ποιόν παίρνει, μπρὲ Μαροῦλα; κανένα λιμοκοντόρον....

—Ἕνα κἄποιον Ἀριστοτέλη Τερτίδη,.. τὸν ξέρεις;

— Καὶ ποῦ 'ς τὸ διάολο νὰ τὸν ξέρω.

— Πρόσεχε ὅμως, Γιάννη μου, ἔτσι νὰ με θάψῃς, μὴ τύχῃ καὶ βγάλῃς πουθενὰ τσιμουδιά, γιατὶ τοῦχουνε πολὺ κρυφὸ ἀκόμη. Ἔπειτα μοῦ μυρίζεται πῶς ὁ γαμπρὸς θὰ κάμῃ καὶ τοὺς γάμους κρυφὰ ἀπὸ τοὺς γονεῖς του... ποιὸς ξέρει!...

— Δὲ βαρειέσαι! τί με μέλει ἐμένα ποιὰ παντρεύεται καὶ ποιὰ χωρίζει. Δὲν πᾶνε νὰ βγάλουν τὰ μάτια τους!...

— Ἂς τὰ βγάλουν, πεντάρα δὲν δίνω!..

— Μὰ γιατὶ νὰ γίνουν κρυφά, βρὲ Μαρουλιώ; Μπρὲ μπᾶς κ' εἶνε καμμιὰ βρωμοδουλειὰ 'ς τὸ μέσον;

— Μὴ τὰ 'ρωτᾷς, καϋμένε Γιάννη... μυστήρια!... καὶ ποῦ νὰ σου τὰ λέω... αὐτοὶ οἱ ἀφεντάδες εἶνε ποῦ εἶνε κατὰ διαόλου!... Ἄκουσε νὰ σου τὰ 'πῶ...

[Καὶ ἡ Μαροῦλα δὲν χάνει τὴν εὐκαιρίαν. Ἀρχίζει, ἐμπιστευτικῶς πάντοτε καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον— ἐννοεῖται—τῆς αὐστηρᾶς ἐχεμυθείας, νὰ μεταβιβάζῃ εἰς τὸν ἀγαπητόν της ὅσα ἔμαθε καὶ δὲν ἔμαθε, ὅπως τὰ ἀντελήφθη, ὅπως τῆς ἔρχονται προχειρότερα καὶ ἐκφραστικώτερα εἰς τὰ χείλη της. Ὁ Γιάννης ἐν τέλει ἀποκοιμᾶται ἐπὶ τῆς ποδιᾶς τῆς Μαρούλας κρατήσας εἰς τὴν μνήμην του ἀρκετὰ συγκεχυμένας τὰς ἐντυπώσεις ἐκ τῶν τρομερῶν ἐκείνων ἀποκαλύψεων τῆς Μαρούλας. Ἀρχίζει ὅμως νὰ γλυκοχαράζῃ καὶ ὁ Γιάννης, χασμώμενος ἀρειμανίως, βλέπει ὅτι πρέπει νὰ φύγῃ πλέον.]

[Ἕπεται τὸ τέλος.]

ΚΩΝΣΤ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΣΧΙΛΛΕΡ

ΚΑΚΟΥΡΓΟΣ

ΕΝΕΚΑ ΤΗΣ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΤΗΣ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ

(Ἀληθὴς Ἱστορία)

(τέλος)

»Σύννους καὶ βραδέως βαίνων, μὲ τὸν πῖλον ἐν ἀγνοίᾳ μου βαθέως εἰς τὸ πρόσωπόν μου καταβιβασμένον, ὡσεὶ τοῦτο ἠδύνατο νὰ με καταστήσῃ δυσδιάγνωστον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς ἀψύχου φύσεως, εἶχον ἀκολουθήσῃ, χωρὶς νὰ το παρατηρήσω, ἀτραπόν, ἥτις μὲ ἔφερε διὰ τῆς σκοτεινοτέρας λόχμης — ὅτε αἴφνης ἀγρία καὶ ἐπιτακτικὴ φωνὴ πρὸ ἐμοῦ διέταξεν: «Ἄλτ!». Ἡ φωνὴ προήρχετο ἐκ τῶν πολὺ πλησίον μερῶν, ἡ δὲ ἀπροσεξία καὶ ὁ βεβυθισμένος πῖλός μου μὲ εἶχον ἐμποδίσῃ νὰ παρατηρήσω τὰ περιξ. Ἠνέῳξα τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδον ἐρχόμενον πρός με ἄγριον ἄνδρα φέροντα μεγάλην ὀζῶδη ῥάβδον. Τὸ ἀνάστημά του ἔφθανε τὸ γιγαντῶδες—ἡ πρώτη μου ἔκπληξις τοὐλάχιστον μ' ἔκαμε νὰ νομίσω τοῦτο — καὶ τὸ χρῶμα τοῦ δέρματός του ἦτο πυρρὸν φαιόμελαν, ὅθεν εἶχε τὸ λεύκωμα τοῦ παραβλῶπος ὀφθαλμοῦ του μέχρι τοῦ ἀποτροπαίου. Ἀντὶ ζωστῆρος ἔφερε διπλοῦν σχοινίον περιελισσόμενον περὶ τὸ ἐριοῦχον ἔνδυμά του, ἐν ᾧ ἐκρύπτετο πλατεῖα μάχαιρα, παρὰ ταύτην δὲ περίστροφον. Ἡ φωνὴ ἐπανελήφθη καὶ ρωμαλέος βραχίων μὲ ἐκράτησεν ἰσχυρῶς. Ἡ φωνὴ ἀνθρώπου μὲ ἐνέβαλεν εἰς τρόμον, ἀλλ' ἡ θέα κακούργου μοι ἐνεποίησεν ἐκ νέου θόρρος. Ἐν ᾗ καταστάσει εὑρισκόμην εἶχον λόγους νὰ τρέμω πρὸ παντὸς τιμίου ἀνθρώπου, ἀλλ' ὄχι καὶ πρὸ ληστοῦ.

«Ποῖος εἶν' ἐδῶ; εἶπεν ὁ ἄνθρωπος αὐτός».

«Ὅμοιός σου» ἦτο ἡ ἀπάντησίς μου, «ἂν εἶσαι, ἀλήθεια, τέτοιος ποῦ φαίνεσαι.»

«Ἀπ' ἐδῶ δὲν βγαίνει ὁ δρόμος. Τί ζητεῖς ἐδῶ;»

«Καὶ τί δικαίωμα δὰ ἔχεις σὺ νὰ ἐρωτᾷς;» τῷ ἀπήντησα θρασέως».

»Ὁ ἄνὴρ μὲ παρετήρησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Ἐφαίνετο ὅτι παρέβλλε τὴν μορφήν μου πρὸς τὴν ἰδικήν του καὶ τὴν μορφήν μου πρὸς τοὺς λόγους μου.

«Ὁμιλεῖς κτηνωδῶς, σὰν ἀγύρτης».

«Πιθανόν. Ἤμην ἕως χθές».

»Ὁ ἄνὴρ ἐγέλασε. «Θὰ ὡρκιζόμουνα, ἐφώναξεν, ὅτι καὶ τώρα δὰ δὲν ἀξίζεις γιὰ τίποτα καλήτερο».

«Λοιπὸν γιὰ κάτι χειρότερο».—Ἀπεπειράθην νὰ φύγω.

«Ἀγάλλια, φίλε! Τί σὲ κυνηγάει λοιπὸν ἔτσι; Μὴ θὰ χάσῃς, βλέπεις, τὸν καιρό σου;»

»Ἐσκέφθην πρὸς στιγμήν. Δὲν γνωρίζω πῶς μου ἦλθεν ἡ φράσις εἰς τὴν γλῶσσαν. «Ὁ βίος εἶνε βραχύς, εἶπον βραδέως, καὶ ἡ κόλασις διαρκεῖ αἰωνίως».

«Μὲ παρετήρει ἀτενῶς. Νὰ με πάρῃ ὁ διάβολος, εἶπεν ἐπὶ τέλους, ἂν δὲν εἶσαι στιγματισμένος.

«Καὶ αὐτὸ εἶνε δυνατὸν νὰ ἔγεινε. Λοιπὸν χαῖρε, σύντροφε.»

«Ἂς εἶνε καὶ σύντροφοι!» ἀνέκραξεν, ἐνῷ συγχρόνως ἐξήγαγε κασσιτερίνην βαύκαλιν, τὴν ὁποίαν μοὶ προσέφερεν ἀφοῦ ἐξέβαλε πρῶτον τὸ πόμα. Φυγὴ καὶ ἀγωνία εἶχον ἐξαφανίσῃ τὰς δυνάμεις μου, καθ' ὅλην δὲ τὴν φοβερὰν ταύτην ἡμέραν δὲν ἤγγισέ τι τὰ χείλη μου. Ἤρχισα πλέον νὰ φοβῶμαι μὴ ἀποθάνω ἐν τῷ δάσει αὐτῷ, ἐν ᾧ, εἰς ἀπόστασιν τριῶν λευγῶν κύκλῳ, οὐδεμίαν ἀνακούφισιν θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐλπίσω. Ἂς κρίνῃ ἤδη τις μεθ' ὁπόσης χαρᾶς ἔλαβον τὴν παρασχεθεῖσάν μοι ὑγείαν. Νέα δύναμις ἔρρευσε μετὰ τοῦ ἀναψυκτικοῦ τούτου ποτοῦ εἰς τὰ ὀστᾶ μου, καὶ θάρρος εἰς τὴν καρδίαν μου, καὶ ἐλπὶς καὶ ἀγάπη διὰ τὴν ζωήν. Ἤρχισα νὰ πιστεύω, ὅτι τῷ ὄντι δὲν ἤμην ὅλως ἄθλιος· τόσῳ μεγάλην δύναμιν εἶχε τὸ εὐχάριστον ἐκεῖνο ποτόν. Ναί, τὸ ἀναγνωρίζω, ἡ κατάστασίς μου ἦτο πάλιν ὁμοία πρὸς εὐτυχῆ, διότι τέλος μετὰ τόσας ἐλπίδας ἀποτυχούσας, εὗρον πλᾶσμα, τὸ ὁποῖόν μοι ἐφαίνετο ὅμοιόν μου. Ἐν τῇ καταπτώσει ἐν ᾗ εὑρισκόμην καὶ μετὰ πνεύματος τῆς κολάσεως ἀκόμη θὰ ἔπινον φιλικῶς, ἵνα ἔχω φίλον.

»Ὁ ἀνὴρ ἐξηπλώθη ἐπὶ τῆς χλόης, ἔπραξα καὶ ἐγὼ τὸ αὐτό.

«Τὸ ποτόν σου μοῦ ἔκαμε καλόν! εἶπον. Πρέπει νὰ γνωρισθῶμεν περισσότερον».

»Ἐξήγαγε πῦρ διὰ ν' ἀνάψῃ τὸ σιγάρον του.

«Ἔχεις πολὺν καιρὸν ποῦ κάμνεις αὐτὴν τὴν τέχνην»;

»Μὲ παρετήρησεν ἀτενῶς. «Τί θέλεις νὰ 'πῇς μ' αὐτό»;

«Τὸ ἐμάτωσες συχνὰ αὐτό» ; Ἐξήγαγον τὴν μάχαιραν ἀπὸ τοῦ ζωστῆρός του.

«Ποῖος εἶσαι»; εἶπε φοβερῶς καὶ ἀπέρριψε τὴν πίπαν του.

«Φονεὺς ὡς σύ, μόνον μὲ τὴν διαφοράν, ὅτι ἐγὼ εἶμαι ἀκόμη στὴν ἀρχήν».

»Ὁ ἄνθρωπος μὲ παρετήρησε στερρῶς, ἔλαβε δὲ πάλιν τὴν πίπαν του. «Δὲν εἶσαι δηλαδὴ ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ σπιτιοῦ ἐδῶ»; εἶπε τέλος.

«Ἀπὸ τρία μίλια μακρυὰ ἀπὸ δῶ. Ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου* ἀπὸ τὸ Λ* ἂν ἔχῃς ἀκουστά».

»Ὁ ἀνὴρ ἀνεπήδησεν ὡς δαιμονιῶν. «Ὁ λαθροθήρας Βόλφ»; ἀνέκραξεν ἐν σπουδῇ».

«Αὐτὸς ὁ ἴδιος».

«Καλῶς ἦλθες, σύντροφε! Καλῶς μᾶς ἦλθες!» ἀνεφώνησε καὶ μοι ἔθλιψεν ἰσχυρῶς τὰς χεῖρας. «Μέρα καὶ νύκτα τώρα αὐτὸ σκέπτομαι πῶς νὰ σε συναπαντήσω. Σὲ γνωρίζω πολὺ καλά. Τὰ ἠξεύρω ὅλα. Πολὺν καιρὸ σὲ συλλογίζομαι».

«Μὲ συλλογίζεσαι; γιατὶ τάχα»;

«Ὅλη ἡ χώρα εἶνε γεμάτη ἀπὸ σένα. Ἔχεις ἐχθρούς· ἕνας δικαστὴς σὲ καταβασάνισε, Βόλφ! Σὲ κατέστρεψαν ὅλος ὁ κόσμος φωνάζει, ὅτι σὲ μεταχειρίσθηκαν πολὺ ἐκδικητικά».

»Ὁ ἀνὴρ ἐθερμάνθη. «Γιατὶ ἐπυροβόλησες δύο χοίρους, ποῦ τοὺς τρέφει ὁ πρίγγιπας στοὺς ἀγρούς μας καὶ 'στὰ χωράφια μας, σὲ γυρίζανε χρόνια ὁλόκληρα στὴς φυλακαίς, σοῦ ἔκλεψαν τὸ σπίτι σου καὶ τὴν οἰκονομία σου, σὲ κάνανε κακοῦργο. Φθάσαμε ἴσα μὲ 'κεῖ, ἀδελφέ, ποῦ νὰ μὴν ἀξίζῃ ὁ ἄνθρωπος οὔτε ἴσα μ' ἕνα λαγώ; Δὲν εἴμαστε καλήτεροι παρὰ τὰ ζῷα στὸν ἀγρό; Καὶ πῶς μποροῦσε ἑνὰς ἄνθρωπος σὰν καὶ σένα νὰ τα ὑποφέρῃ αὐτά;»

«Μποροῦσα νὰ κάνω κι' ἄλλῃς;»

«Αὐτὸ δά θὰ το 'δοῦμε. Ἀλλὰ πές μου ἀπὸ ποῦ ἔρχεσαι καὶ τί σκοπεύεις;»

»Τῷ διηγήθην ὅλην μου τὴν ἱστορίαν. Ὁ ἀνὴρ χωρὶς νὰ περιμείνῃ μέχρις ὅτου τελειώσω, ἀνεπήδησε μετ' εὐχαρίστου ἀνυπομονησίας καὶ μοι εἶπε νὰ τὸν ἀκολουθήσω. «Ἔλα, ἀδελφέ, ξενοδόχε τοῦ *Ἡλίου* τώρα ὡρίμασες, τώρα σ' ἔχω γιὰ 'κεῖ ποῦ σὲ χρειαζόμουν. Θὰ ἀφήσω μαζί σου τὴν τιμή. Ἀκολούθησέ με».

«Ποῦ θέλεις νὰ μὲ πᾷς;»

«Μὴν ἐρωτᾷς πολύ. Ἀκολούθησε». Μὲ ἔσυρε μὲ βίαν.

»Εἴχομεν προχωρήσῃ ἐν τέταρτον λεύγης. Τὸ δάσος καθίστατο πάντοτε κρημνωδέστερον, δυσβατότερον, ἀγριώτερον, οὐδεὶς δ' ἐξ ἡμῶν εἶπε λέξιν μέχρις οὗ ἡ πίπα τοῦ ὁδηγοῦ μου μ' ἐξήγαγεν ἀπὸ τὰς σκέψεις μου. Ἠνέῳξα τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἱστάμην εἰς κατάντη κρημνὸν βράχου βλέποντα εἰς βαθὺ χάσμα. Ἄλλη πίπα, ἐφάνη ἀπὸ τοῦ βάθους τοῦ βράχου, καὶ παρουσιάσθη κλίμαξ ὡσεὶ ἀφ' ἑαυτῆς, βραδέως ἐκ τῶν κάτω ὑψωθεῖσα. Ὁ ὁδηγός εἴρηνσε κάτω, ἐμὲ δὲ διέταξε νὰ περιμείνω μέχρις οὗ ἐπανέλθῃ. «Πρῶτα πρέπει νὰ δέσω τὸν σκύλο. μοὶ εἶπεν, εἶσαι ξένος ἐδῶ, μπορεῖ νὰ σε φάῃ τὸ ζῶο». Μόλις εἶπε ταῦτα ἔφυγεν.

»Ἤδη ἱστάμην μόνος πρὸ τῆς ἀβύσσου, ἐγνώριζον δὲ πολὺ καλῶς, ὅτι ἤμην μόνος. Ἡ ἀπροφυλαξία τοῦ ὁδηγοῦ μου δὲν διέφυγε τὴν προσοχήν μου. Ἂν ἐχρειάζετο μόνον θαρραλέα ἀπόφασις ὅπως ἀφαιρέσω τὴν κλίμακα, τότε ἤμην ἐλεύθερος, καὶ ἡ φυγή μου ἐξησφαλισμένη· Ὁμολογῶ, ὅτι παρετήρησα τοῦτο. Εἶδον κάτω εἰς τὸ βάραθρον, ὅπερ θὰ με ὑπεδέχετο· μοὶ ἀνεμίμνησκε ζοφερῶς τὴν ἄβυσσον τῆς κολάσεως, ὁπόθεν δὲν ὑπάρχει λύτρωσις. Ἤρχισα νὰ φρίσσω πρὸ τοῦ σταδίου, ὅπερ θὰ ἠκολούθουν· μόνον ταχεῖα φυγὴ ἠδύνατο νὰ με σώσῃ. Ἀποφασίζω τὴν φυγὴν ταύτην,—ἐκτείνω μάλιστα καὶ τὸν βραχίονα πρὸς τὴν κλίμακα— ἀλλὰ διὰ μιᾶς βροντᾷ εἰς τὰ ὦτά μου, ἀκούω ἤχους ὡσεὶ ἐμπαικτικοὺς τῆς κολάσεως γέλωτας: «Τί δύναται νὰ τολμήσῃ εἰς φονεύς;»—καὶ ὁ βραχίων μου πίπτει παράλυτος. Ἡ ἀπόφασις μου ἦτο τελεία, παρῆλθε πλέον ἡ ἐποχὴ τῆς μετανοίας, ὁ παρελθὼν μου φόνος ἔκειτο πρὸ ἐμοῦ ἀπορρῶξ ὡς βράχος καὶ ἀπέκλειε τὴν πρόοδόν μου. Συγχρόνως ἐφάνη ὁ ὁδηγός μου καὶ με ἐπληροφόρησεν, ὅτι ἔπρεπε νὰ ὑπάγω. Δὲν ὑπῆρχεν ἤδη ἐκλογή. Εἴρηνσα ἐντός.

»Εἴχομεν προχωρήσῃ βήματά τινα ὑπὸ τὸν τοῖχον τοῦ βράχου, καὶ ηὑρύνετο βαθμηδὸν ἡ βάσις, ἐγίνοντο δὲ καταφανεῖς σκηναί τινες. Ἐν μέσῳ αὐτῶν ἐξετείνετο κυκλικὸς λειμών, ἐφ' οὗ ἦσαν ἐξηπλωμένοι περὶξ ἀνθρακιᾶς περὶ τοὺς δέκα ὀκτὼ ἕως εἴκοσιν ἄνθρωποι. «Ἐδῶ σύντροφοι», εἶπεν ὁ ὁδηγὸς καὶ με ἔφερεν εἰς τὸ μέσον τῆς συμμορίας· ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου*! Εἰπέτε του τὸ καλῶς ἦλθε!

«Ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου*»! ἀνέκραξαν ὅλοι συγχρόνως, καὶ ἀνεπήδησαν πάντες καὶ συνωθήθησαν περὶ ἐμὲ ἄνδρες καὶ γυναῖκες. Νὰ το ὁμολογήσω; Ἡ χαρὰ ἦτο ἀνυπόκριτος καὶ ἐγκαρδία, ἐμπιστοσύνη δὲ καὶ ἐκτίμησις μάλιστα ἐζωγραφίζετο ἐφ' ἑκάστου προσώπου· Ὁ εἷς μοὶ ἔθλιβε τὴν χεῖρα, ἄλλος μὲ ἔσυρεν οἰκείως ἀπὸ τοῦ ἐνδύματος, ἐν γένει δ' ἡ ὅλη δεξίωσις ἐφαίνετο ὡς ἐπάνοδος παλαιοῦ ἀγαπητοῦ γνωρίμου. Ἡ ἄφιξίς μου εἶχε διακόψῃ τὸ γεῦμα, ὅπερ πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀρχίσῃ. Ἀμέσως ἐξηκολούθησαν αὐτὸ καὶ μὲ ἠνάγκασαν νὰ πίω τὸ *καλῶς ἦλθα*. Παντοειδὴς θήρα ἀπετέλει τὸ γεῦμα, ἡ δὲ βαύκαλις τοῦ οἴνου ἐπλανᾶτο ἀκαταπαύστως ἀπὸ γείτονος εἰς γείτονα. Εὐζωία καὶ ἑνότης ἐφαίνετο ἐμψυχοῦσα τὴν ὅλην ὁρμήγυριν, ὅλοι δὲ ἐφιλοτιμοῦντο νὰ δείξωσιν ἀχαλινώτως τὴν δι' ἐμὲ χαράν των.

»Μοὶ προσέφερον θέσιν μεταξὺ δύο γυναικῶν, ἥτις ἦτο ἡ τιμητικὴ τῆς τραπέζης. Περιέμενον τὰ ἐκβράσματα τοῦ φύλου των, πόσον μέγας ὅμως ἦτο ὁ θαυμασμός μου ὅτε ἀνεκάλυψα ἐν μέσῳ τοῦ ἐπονειδίστου ὁμίλου τὰς ὡραιοτέρας γυναῖκας, αἵτινες εἶχον ἔλθῃ ποτὲ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Μαργαρίτα ἡ πρεσβυτέρα καὶ ὡραιοτέρα ἐξ αὐτῶν ὠνομάζετο παρθένος καὶ ἦτο περίπου εἰκοσιπενταέτις. Μαρία, ἡ νεωτέρα, ἦτο νυμφευμένη ἀλλ' εἶχεν ἐκφύγῃ ἀπὸ σύζυγον, ὅστις τὴν μετεχειρίζετο κακῶς. Ἦτο λεπτοτέρα, ἐφαίνετο ὅμως ὠχρὰ καὶ ἰσχνὴ καὶ ὀλιγώτερον ἤρεσκε τῆς πυρώδους της γείτονος· ἀμφότεραι προσεπάθουν νὰ μου ἀρέσωσιν· ἀλλ' ἡ καρδία μου εἶχε διὰ παντὸς αἰχμάλωτον τὴν δειλὴν Μαρίαν.

«Βλέπεις, ἀδελφέ, ξενοδόχε τοῦ *Ἡλίου*, ἤρχισε λέγων ὁ ἀνήρ, ὅστις μὲ εἶχεν ὁδηγήσῃ ἐκεῖ, βλέπεις πῶς ζοῦμε μεταξύ μας καὶ κάθε 'μέρα εἶνε ἴδια μὲ τὴν σημερινή. Δὲν εἶν' ἀλήθεια, σύντροφοι;

«Κάθε ἡμέρα ἴδια μὲ τὴν σημερινή», ἐπανέλαβεν ὅλη ἡ συμμορία.

«Ἂν λοιπὸν ἠμπορεῖς νὰ ἀποφασίσῃς νὰ εὐχαριστηθῇς στὴν ζωήν μας, ἔλα δόσε μου τὸ χέρι σου καὶ ἂς εἶσαι ὁδηγός μας. Ἕως τώρα ἤμουν ἐγώ, ἀλλὰ σὲ σένα θὰ ὑποχωρήσω. Εἴσασθε εὐχαριστημένοι, σύντροφοι»;

«Εὐχαριστημένοι, ναί»! ἐδίδετο ὡς ἀπάντησις ἐξ ὅλων τῶν λαρύγγων.

»Ἡ κεφαλή μου ἐφλέγετο, ὁ ἐγκέφαλός μου ἦτο νεναρκωμένος, ἐκ τοῦ οἴνου ἔβραζε τὸ αἷμά μου. Ὁ κόσμος μὲ εἶχεν ἀπερριμμένον ὡσεὶ μεμολυσμένον· ἐδῶ εὗρον ἀδελφικὴν δεξίωσιν, εὐζωΐαν, τιμήν. Ὁποιανδήποτε ἐκλογὴν κἂν ἐποιούμην, θάνατός με περιέμενεν· ἐνταῦθα ὅμως θὰ ἠδυνάμην τοὐλάχιστον νὰ πωλήσω ἀντὶ ἀνωτέρας τιμῆς τὴν ζωήν μου. Ἡ ἠδυπάθεια ἦτο τὸ λυσσωδέστερον πάθος μου· τὸ ἄλλο φῦλον μέχρι τοῦδε περιφρόνησιν μόνον εἶχεν ἀποδείξῃ πρός με, ἐνταῦθα ὅμως μὲ περιέμενεν εὔνοια καὶ ἀχαλίνωτοι ἡδοναί. Ὀλίγον μοι ἐστοίχιζεν ἡ ἀπόφασίς μου. Μένω μαζί σας, σύντροφοι, ἀνέκραξα δυνατὰ καὶ προὐχώρησα ἐν μέσῳ τῆς συμμορίας· μένω μὲ σᾶς, ἐφώνησα ἐκ νέου, ἂν μοι παραχωρήσητε τὴν ὡραίαν μου γειτόνισσαν»! — Ὅλοι ἀπεφάσισαν νὰ ἱκανοποιήσωσι τὴν ἀπαίτησίν μου καὶ ἤμην ὁ δεδηλωμένος κάτοχος μιᾶς ἐ.... καὶ ἡ κεφαλὴ ληστρικῆς συμμορίας.

*

Τὸ ὑπόλοιπον μέρος τῆς ἱστορίας παρέρχομαι ἐξ ὁλοκλήρου· τὸ ἁπλῶς βδελυρὸν δὲν ἔχει τι τὸ διδακτικὸν διὰ τὸν ἀναγνώστην. Δυστυχής, ὅστις κατέπεσε μέχρις αὐτοῦ τοῦ βάθους: θὰ ἐπέτρεπε τέλος εἰς ἑαυτὸν πᾶν ὅ,τι ταπεινοῖ τὴν ἀνθρωπότητα—ἀλλὰ δεύτερον φόνον δὲν ἐπεχείρησε πλέον, ὡς αὐτὸς οὗτος ἐπὶ τοῦ βασανιστηρίου ἐμαρτύρει.

Ἡ φήμη τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ διεδόθη ἐν βραχεῖ δι' ὅλης τῆς ἐπαρχίας. Αἱ λεωφόροι κατέστησαν ἐπισφαλεῖς, νυκτεριναὶ προσβολαὶ ἀνησύχουν τὸν χωρικόν, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ξενοδόχου τοῦ *Ἡλίου* κατέστη τὸ φόβητρον τοῦ λαοῦ· ἡ δικαιοσύνη τὸν ἐζήτει καὶ προεγράφη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ. Ἦτο πολὺ εὐτυχής, ὥστε νὰ ματαιοῖ πᾶσαν κατὰ τῆς ἐλευθερίας του ἀπόπειραν, καὶ ἀρκούντως πανοῦργος, ὥστε νὰ ἐπωφελῆται τῆς δεισιδαιμονίας τοῦ προληπτικοῦ χωρικοῦ πρὸς ἀσφάλειάν του. Οἱ σύντροφοί του διέδοσαν, ὅτι εἶχε συνθηκολογήσῃ πρὸς τὸν διάβολον καὶ ἠδύνατο νὰ μαγεύῃ. Ἡ ἐπαρχία, εἰς ἣν εὑρίσκετο, δὲν ἀνῆκεν οὐδὲ τότε, πολλῷ μᾶλλον ἡ νῦν, εἰς τὰς πεπαιδευμένας τῆς Γερμανίας· ἐπίστευσαν εἰς τὴν διάδοσιν αὐτὴν καὶ ἐξησφαλίσθη τὸ πρόσωπόν του. Οὐδεὶς ἐδείκνυεν ὄρεξιν νὰ ἐρίσῃ πρὸς τὸν ἐπίφοβον ἄνθρωπον, ὅστις εἶχε συμφωνήσῃ νὰ ὑπηρετήσῃ τὸν διάβολον.

Ἐπὶ ἓν ἔτος εἶχεν ἤδη ἐξασκήσῃ τὸ ἀνιαρὸν ἐπάγγελμα, ὅτε ἤρξατο πλέον νὰ τῷ καθίσταται ἀνυπόφορον. Ἡ συμμορία, ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁποίας ἐτάχθη δὲν ἐπλήρου τὰς λαμπράς του ἐλπίδας. Ἀπατηλὸν ἐξωτερικὸν εἶχε πυφλώσῃ αὐτὸν ἐν τῇ κραιπάλῃ τῆς μέθης· ἤδη ἠσθάνθη πόσον βδελυρῶς ἐξηπατήθη. Πεῖνα καὶ ἔνδεια κατέσχον τὴν θέσιν τῆς ἀφθονίας, δι' ἧς εἶχον βαυκαλίσῃ αὐτόν· συχνότατα ἐρρίψοκινδύνευε τὴν ζωήν του ἐν γεύματι, ὅπερ μόλις κατώρθου νὰ ὑπερασπίζῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἐκ τῆς πείνης θανάτου. Τὸ φάσμα τῆς *ἀδελφικῆς* ἐκείνης ἑνότητος ἐξέλιπε. Φθόνος, ὑπόνοια, ζηλοτυπία, ἐμαίνοντο ἐν τοῖς ἔνδον τῆς ἀπερριμμένης ταύτης ὁμάδος. Ἡ δικαιοσύνη ὡρισεν ἀμοιβὴν δι' ἐκεῖνον, ὅστις θὰ τῇ τὸν παρέδιδε ζῶντα, ἂν δ' οὗτος ἦτο συνένοχός του, ὑπισχνεῖτο πανηγυρικὴν ἄφεσιν—ἥτις εἶνε ἰσχυρὸς πειρασμὸς διὰ τὰ ἐκβράσματα τῆς γῆς! Ὁ δυστυχὴς ἐγνώριζε τὸν κίνδυνον. Ἡ χρηστότης ἐκείνων, οἵτινες προέδωκαν ἀνθρώπους καὶ Θεὸν ἦτο κακὸν ἐχέγγυον τῆς ζωῆς του. Ὁ ὕπνος του ἔκτοτε ἐξέλιπεν· αἰωνία θανάσιμος ἀγωνία κατεβίβρωσκε τὴν ἡσυχίαν του· τὸ φοβερὸν φάσμα τῆς ὑποψίας ἐθορύβει ὄπισθεν αὐτοῦ· ὅπου καὶ ἂν κατέφευγε, τὸν ἐταλαιπώρει, ὅτε ἠγρύπνει, κατεκλίνετο παρ' αὐτόν, ὅτε μετέβαινεν εἰς τὴν κλίνην του, καὶ τὸν ἐτρόμαζεν ἐν καταπληκτικοῖς ὀνείροις. Ἡ ἄφωνος μέχρι τοῦδε

καταστᾶσα συνείδησις ἐπανέκτησε τὴν γλῶσσάν της, καὶ ἡ κοιμωμένη ἐχιδνα τῆς μετανοίας ἐπανηγέρθη ἐν τῇ γενικῇ ταύτῃ τῆς καρδίας του θυέλλῃ. Ὅλον του τὸ μῖσος ἀπεστράφη ἀπὸ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἔστρεψε τὴν τρομερὰν αὐτοῦ ἀκμὴν κατ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου. Ἤδη συνεχώρει ὅλην τὴν φύσιν, δὲν εὕρισκε δ' οὐδένα ἄλλον, εἰμὴ ἑαυτόν, ἄξιον καταδιώξεως.

Ἡ πονηρία εἶχε συμπληρώσῃ τὴν πρὸς τὸν δυστυχῆ διδασκαλίαν της· ἡ ἐκ φύσεως καλὴ διάνοιά μου ἐνίκα τέλος τὴν λυπηρὰν ἀπάτην. Ἤδη ἠσθάνετο πόσον βαθέως εἶχε πέσῃ, γαληνιωτέρα δὲ μελαγχολία ἀντεκατέστησεν ἀφρίζουσαν ἀπελπισίαν. Δακρύων ἐπανεζήτει τὸ παρελθόν· ἤδη ἐγνώριζεν, ὅτι θὰ ἐπετρέπετο ἀκόμη αὐτῷ, νὰ καταστῇ χρηστός, διότι ἠσθάνετο ἐν ἑαυτῷ ὅτι ἠδύνατο νὰ τὸ πράξῃ. Ἐν τῷ ἐσχάτῳ τῆς διαφθορᾶς του σημείῳ, ἦτο πλησιέστερον πρὸς τὸν χρηστόν, παρ' ὅσον ἦτο ἴσως πρὶν ἢ κατὰ πρῶτον ὀλισθήσῃ.

Ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχεν ἐκραγῆ ὁ ἑπταετὴς πόλεμος, καὶ αἱ στρατολογίαι προέβαινον ταχέως. Ὁ δυστυχὴς ἠντλήσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ συμβεβηκότος ἐλπίδα, ἔγραψε δ' ἐπιστολὴν πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἣν παραθέτω ὧδε ἐν περιλήψει:

«Ἂν ἡ ἡγεμονική Σας χάρις δὲν βδελύσσεται νὰ κατέλθῃ μέχρις ἐμοῦ, ἂν κακοῦργοι τοῦ εἴδους μου δὲν κεῖνται ἔξω τῆς Ὑμετέρας εὐσπλαγχνίας, ἐπιτρέψατέ μοι ἀκρόασιν, μεγαλειότατε βασιλεῦ! Εἶμαι φονεὺς καὶ κλέπτης, ὁ νόμος μὲ καταδικάζει εἰς θάνατον, τὰ δικαστήρια μὲ ἀναζητοῦσι —καὶ προσφέρομαι νὰ προσέλθω εἰς τὴν δικαιοσύνην. Φέρω ὅμως συγχρόνως ἀλλόκοτον παράκλησιν πρὸ τοῦ Ὑμετέρου θρόνου. Μυσάττομαι τὴν ζωήν μου καὶ δὲν φοβοῦμαι τὸν θάνατον, ἀλλά μοι εἶνε φοβερὸν ν' ἀποθάνω χωρὶς νὰ ἔχω ζήσῃ. Εἴθε νὰ ἔζων, ὅπως ἐπανορθώσω μέρος τοῦ παρελθόντος· εἴθε νὰ ἔζων, ἵνα ἐξιλεώσω τὴν ὑπ' ἐμοῦ προσβληθεῖσαν πολιτείαν. Ἡ ἀποκεφάλισίς μου θὰ εἶνε μὲν παράδειγμα διὰ τὸν κόσμον, ἀλλ' ὄχι καὶ παραμυθία τῶν πράξεών μου. Μισῶ τὴν κακίαν καὶ μετὰ ζέσεως ἐπιθυμῶ τὴν δικαιοσύνην καὶ ἀρετήν. Ἔχω ἐπιδείξῃ ἐπαρκεῖς δυνάμεις, ὅπως καταστῶ ἐπίφοβος εἰς τὴν πατρίδά μου· ἐλπίζω, ὅτι μοι ἀπέμεινάν τινες, ὅπως καὶ νῦν δυνηθῶ νὰ ὠφελήσω αὐτήν.

«Γνωρίζω, ὅτι ἐπιθυμῶ τι τερατῶδες. Ἡ ζωή μου εἶνε προγεγραμμένη, δέν μοι ἐμπρέπει δὲ νὰ διαπραγματεύωμαι πρὸς τὴν δικαιοσύνην. Ἀλλὰ δὲν φαίνομαι πρὸ Ὑμῶν ἐν δεσμοῖς καὶ ἀλύσσεσιν — εἶμαι ἀκόμη ἐλεύθερος — ὁ δὲ φόβος κατέχει τὴν ἐλαχίστην μοῖραν ἐν τῇ παρακλήσει μου.

«Διὰ τὴν Ὑμετέραν χάριν, ἱκετεύω. Καὶ ἂν εἶχον ἀξιώσιν τινα διὰ τὴν δικαιοσύνην, δὲν τολμῶ νὰ προτείνω αὐτήν. Ἡ χρονολογία τῶν ἐγκλημάτων μου ἄρχεται σὺν τῇ ἀποφάσει τοῦ δικαστηρίου, ἥτις με ἀπεστέρησε τῆς τιμῆς μου. Ἂν τότε μοι ἠρνοῦντο ὀλιγώτερον τὴν ἐπιείκειαν, δὲν θὰ εἶχον τώρα ἀνάγκην χάριτος.

«Χαρισθῆτέ μοι, πρίγγιψ! Ἂν ἔγκειται ἐν τῇ Ὑμετέρᾳ ἡγεμονικῇ ἰσχύϊ νὰ κάμψητε τὸν νόμον δι' ἐμέ, δωρήσατέ μοι τὴν ζωήν. Ἀπὸ τοῦδε θ' ἀφιερωθῇ εἰς τὴν Ὑμετέραν ὑπηρεσίαν. Ἂν δύνασθε τοῦτο, ἀνακοινώσατέ μοι τὴν εὐνουστάτην θέλησίν Σας διὰ τῶν ἐφημερίδων. καὶ σὺν τῇ βασιλικῇ Σας προσταγῇ θὰ εἶμαι εἰς τὴν πρωτεύουσαν. Ἂν ὅμως ἄλλην ἀπόφασιν ἔχητε δι' ἐμέ, ἃς πράξῃ ἡ δικαιοσύνη τὸ ἑαυτῆς· ἐγὼ δὲ θὰ πράξω τὸ ἐμαυτοῦ.»

Ἡ αἴτησις αὕτη ἔμεινεν ἄνευ ἀπαντήσεως, ὡς καὶ δευτέρα καὶ τρίτη, ἐν αἷς ὁ αἰτῶν παρεκάλει νὰ δοθῇ αὐτῷ θέσις ἱππέως ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. Ἡ πρὸς συγγνώμην ἐλπὶς αὐτοῦ ἐξηλείφθη ἐξ ὁλοκλήρου, ἀπεφάσισε δὲ νὰ φύγῃ ἀπὸ τῆς χώρας καὶ ν' ἀποθάνῃ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας ὡς γενναῖος στρατιώτης.

Διέφυγεν εὐτυχῶς τὴν συμμορίαν του καὶ ἐπεχείρησε τὸ ταξείδιον αὐτό. Ἡ ὁδὸς τὸν ἔφερε διά τινος μικρᾶς πολίχνης, ἐν ᾗ ἔπρεπε νὰ διανυκτερεύσῃ. Πρὸ ὀλίγου χρόνου εἶχον ἐκδοθῇ τραχέα διατάγματα περὶ αὐστηρᾶς ἐξετάσεως τῶν ταξειδευόντων, διότι ὁ ἡγεμὼν τῆς χώρας, πρίγγιψ τῆς αὐτοκρατορίας, εἶχε λάβῃ μέρος εἰς τὸν πόλεμον. Τοιαύτην διαταγὴν εἶχε λάβῃ καὶ ὁ πυλωρὸς τῆς κώμης, ὅστις ἐκάθητο ἐπί τινος θρονίου πρὸ τῆς πύλης, ὅτε ἔφθασεν ἔφιππος ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου*.

Ἡ ἐνδυμασία τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ ἐνεῖχέ τι τὸ κωμικὸν καὶ συγχρόνως τὸ τρομερὸν καὶ ἄγριον. Ὁ ἰσχνὸς ἵππος, ὃν ἵππευε, καὶ ἡ γελοία ἐκλογὴ τῶν ἐνδυμάτων, καθ' ἣν ἐφαίνετο μᾶλλον συμβουλευθεὶς τὴν χρονολογίαν τῶν κλοπῶν του ἢ τὴν ὀρεξίν του, ἀντετίθετο παραδόξως πρὸς πρόσωπον, ἐφ' οὗ διεγράφοντο τόσα λυσσαλέα πάθη, ὅσα πρὸ τὰ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἠκρωτηριασμένα πτώματα. Ὁ πυλωρὸς ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ θέᾳ τοῦ παραδόξου τούτου ταξειδιώτου. Εἶχε καταστῇ πολιὸς παρὰ τὸν μοχλὸν τῆς πύλης, καὶ τεσσαρακονταετὴς ἐξάσκησις τοῦ ἐπαγγέλματός του, τὸν εἶχε καταστήσῃ ἀλάνθαστον φυσιογνώμονα τῶν ἀγυρτῶν. Τὸ λύγκειον βλέμμα τοῦ ἀνιχνευτοῦ τούτου, δὲν τὸν ἠπάτησε καὶ ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ. Ἔφραξεν ἀμέσως τὴν πύλην τῆς πόλεως καὶ ἀπήτησε παρὰ τοῦ ἱππέως τὸ διαβατήριόν του, ἐνῷ συγχρόνως ἐκράτει τὰ ἡνία τοῦ ἵππου αὐτοῦ. Ὁ Βόλφ εἶχε παρασκευασθῇ διὰ τοιούτου εἴδους περιπτώσεις καὶ ἔφερε τῷ ὄντι μεθ' ἑαυτοῦ διαβατήριον, ὅπερ νεωστὶ εἶχεν ἀφαιρέσῃ ἀπό τινος ληστευθέντος ἐμπόρου. Ἀλλὰ τὸ μαρτύριον τοῦτο μόνον, δὲν ἐπήρκει, ὅπως ἐξαπατήσῃ τεσσαρακονταετῆ παρατήρησιν, καὶ κινήσῃ τὸ μαντεῖον τοῦ μοχλοῦ εἰς ἀνάκλησιν τοῦ χρησμοῦ. Ὁ πυλωρὸς ἐπίστευε μᾶλλον τοὺς ἰδίους του ὀφθαλμοὺς ἢ τὸν χάρτην ἐκεῖνον, καὶ ὁ Βόλφ ἠναγκάσθη νὰ ἀκολουθήσῃ αὐτὸν εἰς τὸ δημαρχεῖον.

Ὁ δήμαρχος τῆς χώρας ἐπεθεώρησε τὸ διαβατήριον καὶ ἐδήλωσεν, ὅτι εἶχεν ὀρθῶς. Οὗτος ἔτυχε νὰ ᾖ ἐνθερμος λάτρης τῶν εἰδήσεων καὶ ν' ἀγαπᾷ ἐξόχως νὰ φλυαρῇ ἔχων παρ' αὐτὸν φιάλην τινὰ καὶ ἐφημερίδα. Τὸ διαβατήριον ἔλεγεν, ὅτι ὁ κάτοχος αὐτοῦ προήρχετο ἀκριβῶς ἀπὸ τῶν ἐχθρικῶν χωρῶν, ὅπου ἦτο τὸ θέατρον τοῦ πολέμου. Ἤλπισεν, ὅτι θ' ἀπέσπα ἰδιωτικὰς πληροφορίας παρὰ τοῦ ξένου καὶ ἔστειλεν ὀπίσω τὸν γραμματέα του μετὰ τοῦ διαβατηρίου εἰς αὐτόν, ὅπως τὸν προσκαλέσῃ νὰ πίωσιν ὁμοῦ φιάλην οἴνου.

Ἐν τῷ μεταξὺ ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου* σταματᾷ πρὸ τοῦ δημαρχείου· τὸ γελοῖον θέαμα συνήθροισεν ἐκεῖ περὶ αὐτὸν ἀγεληδὸν τὸν ὄχλον τῆς πολίχνης. Ψιθυρίζουσιν ἀναμεταξύ των, καὶ δεικνύουσι διαδοχικῶς τὸν ἵππον καὶ τὸν ἱππέα. Ἡ παιδιὰ τοῦ λαοῦ ἀνέρχεται τέλος εἰς μέγαν θόρυβον. Δυστυχῶς ὁ ἵππος, ὃν ἤδη ὅλοι ἐδείκνυον διὰ τῶν δακτύλων των προήρχετο ἐκ λῃστείας· φαντάζεται ὁ Βόλφ ὅτι ἴσως ἐν τοῖς ἐντάλμασι τῆς συλλήψεως ὑπῆρχε περιγραφὴ τοῦ ἵππου καὶ ἀνεγνώρισαν αὐτόν. Ἡ ἀπροσδόκητος φιλοξενία τοῦ δημάρχου συμπληροῖ τὴν ὑπόνοιάν του. Ἤδη θεωρεῖ ὡς βέβαιον, ὅτι ἡ πλαστότης τοῦ διαβατηρίου ἐπροδόθη καὶ ὅτι ἡ πρόσκλησις αὕτη ἦτο μόνον παγίς, ὅπως συλλάβωσιν αὐτὸν ζῶντα καὶ ἄνευ ἀντιστάσεως. Κακὴ συνείδησις καθιστᾷ αὐτὸν βλάκα· κεντᾷ τὸν ἵππον του καὶ φεύγει σπεύδων χωρὶς νὰ δώσῃ ἀπάντησιν.

Ἡ αἰφνιδία αὕτη φυγὴ εἶνε ἀφορμὴ ἐκρήξεως.

«Ἀγύρτης» φωνοῦσιν ὅλοι καὶ ὅλοι ἐφορμῶσιν ὄπισθεν αὐτοῦ. Πρόκειται περὶ ζωῆς καὶ θανάτου τοῦ ἱππέως καὶ προηγεῖται ἀκόμη τῶν ἄλλων, οἱ διῶκται ὁμως αὐτοὶ ἀπνευστὶ ἀσθμαίνουσιν ἀκολουθοῦντες αὐτόν· πλησιάζει εἰς τὴν σωτηρίαν του—ἀλλὰ βαρεῖα χεὶρ ἀθεάτως θλίβει αὐτόν· τὸ ὡρολόγιον τῆς τύχης του συνεπλήρωσε τὸν δρόμον του· ἡ ἀνεξίλαστος νέμεσις κρατεῖ τὸν ὀφειλέτην της. Ἡ ὁδός, εἰς ἣν ἐνεπιστεύθη ἑαυτὸν εἶνε ἀδιέξοδος, πρέπει δὲ νὰ στραφῇ ὀπίσω ἀκριβῶς κατὰ μέτωπον τῶν διωκτῶν του.

Ἡ φήμη τοῦ γεγονότος αὐτοῦ, ἀνεστάτωσεν ὅλην τὴν πολίχνην, ὁμιλοι ἐφ' ὁμίλων συναθροίζονται, ὅλαι αἱ ὁδοὶ εἶνε ἀποκεκλεισμέναι, στράτευμα δὲ ὅλον ἐχθρῶν ἐκστρατεύει κατ' αὐτοῦ. Δεικνύει περίστροφον καὶ ὁ λαὸς ὑποχωρεῖ. Θέλει νὰ ἀνοίξῃ διὰ τῆς βίας δίοδον ἀνὰ μέσον τοῦ συνωστισμοῦ. «Ἡ βολὴ αὕτη» ἀνέκραξε «θὰ ριφθῇ κατὰ τοῦ ριψοκινδύνου ἐκείνου, ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ με κρατήσῃ.» — Ὁ φόβος ἐπιβάλλει γενικὴν σιγήν· — γενναῖος ὑπάλληλος κλειθροποιείου δεσμεύει τέλος ἐκ τῶν ὄπισθεν τὸν βραχίονα αὐτοῦ, κρατεῖ τὸν δάκτυλον ἐκεῖνον, δι' οὗ ὁ μαινόμενος κατ' ἐκείνην ἀκριβῶς τὴν στιγμὴν θέλει νὰ πυροβολήσῃ, καὶ ἐξαρθροῖ αὐτόν. Τὸ περίστροφον πίπτει, ὁ ἄοπλος ἀνὴρ ἀνατρέπεται χαμαὶ ἀπὸ τοῦ ἵππου του καὶ σύρεται ἐν θριάμβῳ εἰς τὸ δημαρχεῖον.

«Ποιὸς εἶσαι»; ἀναφωνεῖ σκαιῶς πως ὁ δικαστής.

«Ἀνήρ, ὅστις ἔχει τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἀπαντήσῃ εἰς οὐδεμίαν ἐρώτησιν, ἂν μή τῳ ἀπευθύνωνται αὗται εὐγενέστερον».

«Τίς εἶσθε;»

«Ὅστις εἶπον ἐξ ἀρχῆς ὅτι εἶμαι. Ὅλην τὴν Γερμανίαν ἐταξείδευσα καὶ ἐδῶ εὗρον τὴν ἀναίδειαν εἰς τὸν μεγαλείτερον βαθμόν».

«Ἡ ταχεῖά σας φυγή, σᾶς καθιστᾷ πολὺ ὕποπτον· διατί ἐφύγατε»;

«Διότι ἀπέκαμον πλέον νὰ εἶμαι ὁ περίγελως τοῦ λαοῦ σας»·

«Ἠπειλήσατε, ὅτι θὰ πυροβολήσητε».

Ἐξήτασαν τὸ ὅπλον, δὲν ὑπῆρχε σφαῖρα ἐν αὐτῷ.

«Διατί φέρετε κεκρυμμένα ὅπλα;»

«Διότι ἔχω μαζί μου πράγματα ἀξίας, καὶ μοι ἐπέστησαν τὴν προσοχὴν διὰ κάποιον ξενοδόχον τοῦ *Ἡλίου*, ὁ ὁποῖος περιπλανᾶται εἰς αὐτὰ τὰ μέρη».

«Αἱ ἀπαντήσεις σας ἀποδεικνύουν κάλλιστα τὸ θάρρος σας, ἀλλ' ὄχι καὶ τὴν ἀθωότητά σας. Σᾶς δίδω καιρὸν ἕως αὔριον νὰ μοι ἀποκαλύψητε τὴν ἀλήθειαν».

«Θὰ ἐπιμείνω εἰς τὴν ἀπολογίαν μου».

«Πηγαίνετέ τον εἰς τὴν φυλακήν».

«Εἰς τὴν φυλακήν; Κύριε δήμαρχε, ἐλπίζω ὑπάρχει ἀκόμη ὀλίγη δικαιοσύνη εἰς αὐτὸν τὸν τόπον. Θὰ ζητήσω ἱκανοποίησιν.»

«Θὰ σᾶς τὴν δώσω μόλις καταστῆτε ἱκανὸς πρὸς τοιαύτην».

Τὴν ἐπομένην πρωΐαν διελογίσθη ὁ δήμαρχος, ὅτι ἠδύνατο ὁ ξένος νὰ ᾖ ὅλως ἀθῶος, ἀφοῦ ἡ ἐπιτακτική του φωνὴ οὐδόλως ἴσχυσε παρὰ τῇ ἰσχυρογνωμοσύνῃ του, καὶ ὅτι θὰ ἦτο ἴσως προτιμότερον νὰ φερθῇ πρὸς αὐτὸν μετ' ἐπιφυλάξεως καὶ μετριότητος.

Συνεκάλεσε τοὺς ἐνόρκους καὶ διέταξε νὰ προσαχθῇ ὁ φυλακισθείς.

«Πρῶτον συγχωρήσατε, παρακαλῶ, τὴν πρώτην μου ἔξαψιν, διότι χθές σας ὡμίλησα ἴσως ὀλίγον τραχέως.»

«Πολὺ εὐχαρίστως, ἀφοῦ νῦν μοῦ φέρεσθε οὕτως».

«Οἱ νόμοι μας εἶνε αὐστηροί, τὸ δὲ συμβὰν σας ἐπροξένησε θόρυβον. Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς ἀφήσω ἐλεύθερον χωρὶς νὰ παραβῶ τὸ καθῆκόν μου. Τὰ ἐνδύσιμα εἶνε καθ' ὑμῶν. Θὰ ἐπεθύμουν νὰ μοι εἴπητέ τι, δι' οὗ νὰ ᾖ δυνατὸν ν' ἀντιστραφῶσιν.

«Ἀλλ' ἂν δὲν ἐγνώριζον οὐδέν;»

«Τότε πρέπει ν' ἀναγγείλω τὸ γεγονὸς εἰς τὴν κυβέρνησιν καὶ ἐν τῷ μεταξὺ μένετε ὑπὸ αὐστηρὰν φύλαξιν».

«Καὶ ἔπειτα;»

«Ἔπειτα τρέχετε τὸν κίνδυνον νὰ ἐκληφθῆτε ὡς ἀπατεὼν καὶ νὰ διωχθῆτε διὰ τοῦ μαστιγίου ἔξω τῶν ὁρίων ἢ ἂν φερθῶσιν πρὸς ὑμᾶς ἐπιεικῶς, νὰ θεωρηθῆτε ὡς δολίως στρατολογῶν».

Ἐσιώπησεν ἐπί τινας στιγμὰς καὶ ἐφαίνετο ἀγωνιῶν βίαιον ἀγῶνα· μετὰ ταῦτα ἐστράφη ταχέως πρὸς τὸν δικαστήν.

«Δύναμαι νὰ μείνω ἐν τέταρτον τῆς ὥρας μόνος μεθ' ὑμῶν;»

Οἱ ἔνορκοι παρετήρησαν ἔκπληκτοι ἀλλήλους, ἀπεμακρύνθησαν ὅμως εἰς ἐπιτακτικὸν νεῦμα τοῦ ἄρχοντός των.

«Λοιπὸν τί ζητεῖτε;»

«Ἡ χθεσινή Σας συμπεριφορά, κύριε δήμαρχε, οὐδέποτε θὰ με ἔφερεν εἰς ὁμολογίαν, διότι δυσπιστῶ εἰς τὴν βίαν. Ἡ μετριότης, μεθ' ἧς συμπεριφέρεσθε σήμερον πρός με, μοὶ ἐνεποίησεν ἐμπιστοσύνην καὶ σεβασμὸν πρὸς ὑμᾶς. Πιστεύω ὅτι εἶσθε εὐγενὴς ἄνήρ».

«Τί ἔχετε νὰ μοι εἴπητε;»

«Βλέπω ὅτι εἶσθε εὐγενής. Ἐπὶ μακρὸν ἐπεθύμησα τοιοῦτον ἄνδρα ὡς ὑμᾶς. Μοὶ ἐπιτρέπετε νὰ λάβω τὴν δεξιάν Σας;»

«Τί σημαίνει τοῦτο;»

«Ἡ κεραλή Σας εἶνε πολιὰ καὶ ἀξιότιμος. Ἐπὶ πολὺν χρόνον εὑρίσκεσθε εἰς τὸν κόσμον,—ὑπεφέρατε καὶ Ὑμεῖς πολλὰς λύπας.—Δὲν εἶνε ἀληθές; καὶ κατέστητε φιλάνθρωπος;»

«Κύριέ μου;» Πρὸς τί ταῦτα;»

«Ἴστασθε ἐν ἔτι βῆμα πρὸ τῆς αἰωνιότητος· μετ' ὀλίγον—μετ' ὀλίγον ἔχετε ἀνάγκην εὐσπλαγχνίας παρὰ τοῦ Θεοῦ. Δὲν θ' ἀρνηθῆτε ταύτην εἰς ἄνθρωπον.—Δὲν ἐννοεῖτέ τι; Μετὰ τίνος νομίζετε ὅτι ὁμιλεῖτε;

«Τί εἶνε αὐτά; Μὲ τρομάζετε.»

«Δὲν ἐννοεῖτε ἀκόμη.—Γράψατε εἰς τὸν ἡγεμόνα Σας κατὰ τίνα τρόπον μὲ εὕρετε· ὅτι ἐγὼ αὐτοπροαιρέτως ἤμην ὁ καταδότης μου—ὅτι εἴθε ὁ θεὸς νὰ τῳ φανῇ εὔνους ὅπως καὶ αὐτὸς θὰ φανῇ τώρα εἰς ἐμέ.—Παρακαλέσατε δι' ἐμέ, γέρον, καὶ χύσατε ἐν δάκρυ: εἶμαι ὁ ξενοδόχος τοῦ *Ἡλίου*.

(Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ).

Σπ. Π.

ΑΠΟ ΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ

ΖΗΛΟΤΥΠΙΑ

Ναί, μ' ἀγαπᾶς κ' εἶμ' εὐτυχής. Ἀλλὰ τὴν εὐτυχία
πολλαὶς φοραὶς τὴν δέρουνε καϋμοὶ κι' ἀησυχία·
καὶ τὴν λακτάρα ποῦ συχνὰ πρέπ' ἡ καρδιὰ νὰ κρύβῃ,
χαρὰ δὲν ἀνταμείβει.

Ὅποιος ἐστάθη δυστυχὴς, ἂν ἀγαπᾷ, λατρεύει·
κι' ὅποιος λατρεύει θησαυρὸ, πάντα τυφλὰ ζηλεύει,
γιατὶ τὰ πρῶτα πάθη του, ποῦ 'ς τὴν χαρὰ θυμᾶται,
τὸν κάνουν νὰ φοβᾶται.

Θαρρῶ π' ἀγνότερη ἀπὸ σὲ δὲν εἶναι μήτε οἱ κρίνοι·
ἀλλ' ἡ ζηλότυπη καρδιὰ τὴν σκέψι δὲν ἀφίνει.
Ζηλεύω τὸν καθρέφτη σου, τὸν ἥλιο, τὸν αἰθέρα,
ζηλεύω τὸν ἀέρα.

Φαντάσου νὰ στοχάζωμαι π' ἄλλοι θνητοὶ θωροῦνε
τὰ ζηλεμένα κάλλη σου καὶ τὴν φωνή σου ἀκοῦνε!..

Ἀ! τὴν ἀκοίμητη φωτιὰ, τὴν θλίψη ποῦ ὑποφέρω,
νὰ ἐκφράσω δὲν εἰξέρω.

Νὰ βλέπω 'ς ἄλλους νὰ μιλῇς... νὰ δίνῃς καὶ τὸ χέρι...
ἢ νὰ γελᾷς, ἀγάπη μου, εἶναι 'ς ἐμὲ μαχαῖρι.
Ἀλλ' ἔστω νάσαι καὶ μ' αὐτοὺς ἀγνὴ σὰν ἀγγελάκι,
γιατὶ νὰ πιῶ φαρμάκι;

Ἂν ἡ πνοή σου μιὰ φορὰ δὲν μοῦ φανῇ δική μου,
πλειὸ τ' ἀκριβὰ ματάκια σου δὲν θὰ τὰ ἰδῶ, ψυχή μου·
κι' ὅπου νὰ πᾷς, θὰ φθάσουνε 'ς τοῦ πόνου σου τὴν κλίνη
τοῦ Ποιητῆ σου οἱ θρῆνοι.

Ἂς πᾶμε, καθαρώτερο τ' ἀέρι νὰ χαροῦμε
'ς τῆς ἐξοχῆς τὴν μοναξιὰ κι' ἀνάπαυσι νὰ βροῦμε,
γιατ' εἶν' ὁ κόσμος φθονερὸς, καὶ μ' ἡδονὴ κρυμμένη
τὴν εὐτυχιὰ βασκαίνει.

Γ. Μαρτινεδης

ΧΙΑΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ*

ΤΑ ΚΑΤΑ ΘΑΝΑΤΟΝ ΕΘΙΜΑ

Κατὰ τὴν προσέγγισιν τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν τις ἐπιθάνατος γίνεται, καὶ ἄρχεται τὸ κοινῶς *ψυχορράγημα*, προσέρχεται ἡ λαζαρώτρια,[1] ἑτοιμάζουσα τὸ σάβανον, δι' οὗ θέλει περιτυλίξῃ τὸ σῶμα, καὶ κατασκευάζουσα τὸν ἐκ κηροῦ ἢ ἐκ βάμβακος σταυρόν, ὃν θέτει ἐπὶ τοῦ στόματος μετὰ τὴν τῆς ψυχῆς ἐκ τοῦ σώματος ἀποχώρησιν, ἵνα μὴ δαίμων τις εἰσελάσῃ εἰς τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ καὶ οὕτω βρυκόλαξ γένηται. Ταυτοχρόνως οἱ τοῦ ψυχορραγοῦντος οἰκεῖοι καὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι περὶ τὴν κλίνην ἄλλοι μὲν ἐκεῖ, καὶ ἄλλοι ἐν τῇ αἰθούσῃ περιμένοντες, ἵστανται μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, κατεχόμενοι ἀληθῶς ὑπὸ μεγίστης λύπης, ἀναμιμνησκόμενοι τί εἶνε ὁ ἄνθρωπος, ὁποῖον τὸ τέλος αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ μετὰ θάνατον ἄδηλον μέλλον· ἂν κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ ψυχορραγήματος ἀγγελοφορήσῃ[2] καὶ γελάσῃ μεθ' ἱλαροῦ βλέμματος πρὸς τὸν προσερχόμενον ἵνα λάβῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἄγγελον, τότε σχηματίζεται πεποίθησις, ὅτι μακάριον εἶνε τὸ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ μέλλον.

Ἅμα δὲ τῇ ἀγγελίᾳ τοῦ θανάτου, τὸ πρῶτον ἀγγελτήριον γίνεται διὰ φωνῆς ἠχηρᾶς παρά τινος τῶν στενοτάτων συγγενῶν τοῦ θανόντος. Ἀφοῦ λαζαρώσωσι τὸν νεκρόν,

* Χιακὰ ἀνάλεκτα ὑπὸ Γ. Κανελλάκη. Ἀθῆναι 1890.

[1] λαζαρώτρια. Ἡ λέξις παρήχθη ἀπὸ τὸ Λάζαρος, ὅθεν καὶ τὸ λαζαρωμένος.

[2] ἀγγελοφορήσῃ = ἴδῃ τὸν ἄγγελόν του. Τοιαύτη εἶνε ἡ ἰσχύουσα γνώμη.

τὸν μεταφέρουσιν εἰς τὴν αὔθουσαν, ὅπου καὶ τὸν ἐνδύουσι μὲ καινουργῆ ἐνδύματα κτλ., θέτοντες αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ καὶ πέριξ πινάκια ξύλινα, ἐξ ἐκείνων, ἐν οἷς θέτουσι τοὺς πρὸς ἕψησιν ἄρτους, πρὸς δὲ καὶ καθίσματα ἐκ σανίδων, διότι ἐπὶ καθεκλῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ κάθηνται, ἐπειδὴ ἔχουσι μεγαλοπρέπειαν καὶ κατ' ἀκολουθίαν εἶνε κατάλληλοι μόνον εἰς χαρμοσύνους ἡμέρας.

Εἰς τὴν αὔθουσαν μόνον αἱ γυναῖκες εἰσέρχονται καὶ κυρίως αἱ θέλουσαι νὰ μυρολογήσωσιν.

Πρώτη ἄρχεται ἐκ τῶν οἰκείων τοῦ θανόντος ἐκείνη, ἥτις ὁπωσδήποτε ἔχει φωνήν· τοιαύτη δὲ εἶνε ἀδελφή, σύζυγος, μήτηρ ἢ καὶ ἄλλη τις· ἀκολούθως μυρολογοῦσι καὶ ἄλλαι, ἰδίᾳ δὲ ὅσαι πρὸ ὀλίγου ἀπώλεσάν τινα, ἀλλὰ πρῶτον ὀφείλουσι νὰ εἴπωσί τινα περὶ τοῦ πρὸ αὐτῶν νεκροῦ καὶ κατόπιν περὶ τοῦ ἰδικοῦ των.

Ἐνταῦθα τὰ μυρολόγια δὲν εἶνε τυπικά, διότι ἐν αὐτοῖς ἡ μυρολογοῦσα ἐξιστορεῖ παρελθόντα γεγονότα, διατρέξαντα μεταξὺ τοῦ θανόντος καὶ τῆς συζύγου, ἢ μεταξὺ τοῦ συζύγου καὶ τῶν γεννητόρων, καὶ τἀνάπαλιν, ἢ μεταξὺ κόρης καὶ ἐρωμένου κλπ., δηλαδὴ ἀναφέρει ὅσα συνέβησαν μεταξὺ τοῦ πρὸ ὀφθαλμοῦ νεκροῦ καὶ τῶν οἰκείων ἢ ἄλλων, μεθ' ὧν εἶχε σχέσιν, πρὸς δὲ ἀναφέρει ὅσα προβλέπει ὅτι εἰς τὸ μέλλον θέλουσι συμβῆ μεταξὺ τῶν μενόντων οἰκείων ἕνεκα τοῦ παρόντος θανάτου καὶ διεκτραγῳδεῖ ἐν τοῖς μυρολογίοις τὰ μέλλοντα, ἐὰν ἡ μυρολογοῦσα εἶνε σύζυγος καὶ ἀφίνηται ἄνευ τέκνων καὶ γονέων, ἐὰν εἶνε κόρη καὶ μένῃ ὀρφανὴ μητρός, προβλέπουτα ὅτι δυνατὸν νὰ ἔλθῃ εἰς δεύτερον γάμον ὁ πατὴρ αὐτῆς κλπ. Ἐν γένει δὲ ἐν τοῖς μυρολογίοις διαβλέπει τις διεκτραγῳδουμένας πάσας τὰς περιστάσεις, ὅσαι τῷ ἀνθρώπῳ συμβαίνουσιν.

Ἐν τῇ πόλει Χίῳ τοιαῦτα οὐδ' ἄλλης φύσεως μυρολόγια δὲν λέγονται, διότι φρονοῦσιν ὅτι ὁ πολιτισμὸς ἀπαιτεῖ τοῦτο, καὶ ἔπαυσαν τὸ ἔθιμον τῶν μυρολογίων, ὅπερ ἦτο μία καὶ αὐτὴ ἐνδειξις τῆς ἑλληνικῆς καταγωγῆς τῶν κατοίκων.

Ἐν τοῖς χωρίοις οὐδέποτε ὁ νεκρὸς κρατεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπὶ εἰκοσιτέσσαρας ὥρας, ἀλλά, ἐὰν μὲν ἀποθάνῃ λίαν πρωί, θάπτεται π. μ. ἐὰν δὲ πρὸ ταύτης μ. μ.

Καθ' ὃν χρόνον αἱ γυναῖκες μυρολογοῦσιν, οἱ τοῦ νεκροῦ συγγενεῖς φροντίζουσι τὰ τῆς θανῆς, ἄλλοι μὲν ἵνα ἑτοιμάσωσι τὰ λεγόμενα *φροῦττα*, ἄτινα συνίστανται ἐξ ἐρεβίνθων, ἀμυγδάλων, σταφίδων καὶ τῶν τούτοις ὁμοίων, καὶ τὴν *ῥακήν*. Εἰς ἄλλα δὲ χωρία ἑτοιμάζουσι τὸ λεγόμενον *ψυχοπῆττι* καὶ *ψύτση*, συνιστάμενον ἢ ἀπὸ πήττας ἢ ἄρτους, τυρόν, μέλι, ἐλαίας καὶ ἄλλα τοιαῦτα. Μόνον ἐν τῷ χωρίῳ Πυργὶ κατασκευάζουσι καὶ *πιλάφιον* ἐξ οὗ πάντες οἱ κάτοικοι προσέρχονται καὶ τρώγουσιν, ὅπως συγχωρήσωσι τὸν θανόντα. Τὸ πιλάφιον τοῦτο περιέχοῦν δι' ἐλαίου καὶ οὐχὶ διὰ βούτυρου πρὸς ἔκφρασιν τῆς λύπης, διότι τὸ βούτυρον θεωροῦσιν ὅτι μόνον εἰς χαρμοσύνους ἡμέρας ἁρμόζει. Ἐν τούτοις ἑτοιμάζουσι καὶ πρόχειρον ζωμόν, ὅστις παρέχεται μετὰ τὴν ταφὴν εἰς τοὺς στενοτάτους οἰκείους.

Ἀφοῦ φθάσῃ ἡ ὡρισμένη ὥρα τῆς κηδείας προσέρχεται ὁ τοῦ χωρίου μνήμων, ἢ ἄλλος τις ἐπίτηδες ὁριζόμενος, καὶ λαμβάνει τὸν πρὸς διανομὴν κηρόν, εἶτα ὁ ὡρισμένος νὰ διανείμῃ τοῖς κατοίκοις πρὸς συγχώρησιν ὅσα ὁ θανὼν ὥρισεν ἐν τῇ διαθήκῃ του χρήματα ἤ, τοιαύτης μὴ ὑπαρχούσης, οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ πρὸς ἕκαστον κάτοικον τοῦ χωρίου καὶ τοῖς εὑρισκομένοις ἐκεῖ ξένοις, ἔπειτα προσέρχονται οἱ διωρισμένοι ἵνα λάβωσι τὰ φροῦττα καὶ τὴν ῥακὴν ἢ τὸ ψυχοπῆττι, διότι ταῦτα πάντα διανέμονται ἔξωθεν τῆς ἐκκλησίας μετὰ τὴν ἔξοδον τῶν παρακολουθούντων καὶ παραστάντων ἐν τῇ νεκρωσίμῳ ἀκολουθίᾳ.

Κατόπιν τούτων ἔρχεται ὁ ἱερεὺς μεθ' ἱεροδιακόνου, καὶ ἀφοῦ δώσῃ εἰς τὸν νεκρὸν τὸ *τρισάγιον*, τοτε λαμβάνουσιν αὐτὸν οἱ λεγόμενοι *σηκωτάδες*, οἵτινες ἐκλέγονται ὑπὸ τῶν συγγενῶν τοῦ θανόντος ἀναλόγως τῆς θέσεως καὶ καταστάσεως αὐτοῦ ἐνδυόμενοι τὰ ἑορτάσιμα αὐτῶν ἐνδύματα, ὡς καὶ πάντες οἱ τὴν κηδείαν παρακολουθοῦντες.

Τὸν νεκρὸν ἐναποθέτουσιν ἐντὸς τοῦ κοινοῦ νεκροκραββάτου, καὶ ἀφοῦ ἀσπασθῶσιν αὐτὸν οἱ οἰκεῖοι ἐπανειλημμένως, ἐκκινεῖ ἡ πομπή· καὶ εἰς τινα μὲν χωρία παρακολουθοῦσι καὶ αἱ γυναῖκες μυρολογοῦσαι μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ τάφου, εἰς ἄλλα δὲ περιμένουσιν ἐν τινι μέρει, ὁπόθεν μετὰ τὴν κηδείαν διέρχεται ἡ πομπή, ἵνα καὶ πάλιν ἀσπασθῶσιν αἱ οἰκεῖαι τὸν νεκρὸν διὰ τελευταίαν φορὰν καὶ εἴπωσι τὸ «ὁ Θεὸς συγχωρέσοι του».

Δοξάζουσιν ὅτι ἡ ψυχή, ἀγωνιζομένη ἵνα χωρισθῇ τοῦ σώματος, καταλαμβάνεται ὑπὸ στενοχωρίας, ὅθεν, ὅταν τὸ σῶμα ἀπέλθῃ τῆς οἰκίας, ῥίπτουσιν εἰς τὴν ὁδὸν ἀγγεῖα πήλινα πλήρη ὕδατος, πολλοὶ δὲ τῶν φίλων ἢ συγγενῶν ἐπίσης ῥίπτουσι τοιαῦτα ὅταν ἡ πομπὴ διέλθῃ διὰ τῆς οἰκίας των, ἵνα δροσίσωσι τὴν *λαύρα τῆς ψυχῆς τοῦ θανόντος*.

Ἐν τοῖς χωρίοις δὲν ἀνεπτύχθη ἀκόμη ἡ ἰδέα τοῦ καθήκοντος ὅπερ ἔχει τις νὰ στεφανώσῃ τὸν νεκρὸν πρὸς ἔνδειξιν ἀγάπης, σεβασμοῦ, φιλίας, συμπαθείας, ὑπολήψεως ἢ πρὸς ἔκφρασιν ἐξαιρετικῶν αἰσθημάτων πρὸς τὸ πρόσωπον ἢ τὴν οἰκογένειαν, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ θανών, ἀλλ' ἔχουσιν ἄλλα μέσα καὶ πράγματα δι' ὧν ἐκφράζει ἕκαστος α') τὴν εἰλικρινῆ καὶ ἄνευ ὀπισθοβουλίας προθυμίαν μεθ' ἧς παρέχει πᾶσαν συνδρομὴν κατὰ τὴν θανήν· β') τὰς γινομένας *παρηγορίας*, περὶ ὧν κατωτέρω· καὶ γ') ἐὰν ἡ οἰκογένεια τοῦ θανόντος ἔχῃ ἀνάγκην ὑποστηρίξεως καὶ εἰς τὸ μέλλον, ἕκαστος προσφέρει αὐτῇ ὅ,τι δύναται.

Μόνον οἱ ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐναπομείναντες, ἐὰν μὲν ὁ θανὼν εἶνε ἄγαμος ἢ νεόνυμφος, θέτουσιν ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ φερέτρου πρὸς τὴν κεφαλὴν τοῦ νεκροῦ στέφανον· ἐὰν ὅμως εἶνε προβεβηκυίας ἡλικίας, οὐχί. Ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κηδείας ὁ πρωθιερεὺς ποιεῖ τὸ σημεῖον τοῦ Σταυροῦ καὶ τὰ στοιχεῖα Ι Χ Ν Κ ἐπὶ τεμαχίου κεράμου, ἵνα ἀφ' ἑνὸς ἡ ἁγία Τριάς, ἥτις ἀπεικονίζεται διὰ τῆς κεράμου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Σταυρός, τὸ κατὰ τοῦ διαβόλου ὅπλον, εἶνε φύλακες *κατὰ παντὸς πονηροῦ φαντάσματος ὅπερ θὰ ἤθελεν ἵνα εἰσέλθῃ εἰς τὸν νεκρὸν καὶ καταστήσῃ αὐτὸν βρυκόλακα*, κατὰ δὲ τὸ τέλος, ὅτε ψάλλεται ὑπὸ τοῦ χοροῦ τῶν ψαλτῶν τὸ «Δεῦτε τελευταῖον ἀσπασμὸν δῶμεν, ἀδελφοί, τῷ θανόντι» κτλ., προπορευομένων τῶν ἱερέων, ἀκολουθοῦσιν οἱ ἀμέσως οἰκεῖοι, ἀκολούθως οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι καὶ κατόπιν ὅσοι ἐπιθυμοῦσι νὰ ἀσπασθῶσι τὸν νεκρόν· καὶ πρῶτον κλίνουσι πρὸς τὴν τοῦ νεκροῦ κεφαλὴν καὶ ἐκφωνοῦσιν. «Ὁ Θεὸς συγχωρέσοι σου», ἔπειτα ἀπὸ τὴν δεξιὰν πλευράν, μετὰ ταῦτα ἀπὸ τοὺς πόδας καὶ τελευταῖον εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευράν, καὶ ἀφοῦ ἀσπασθῶσι τὴν ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ νεκροῦ εἰκόνα, ἔπειτα ἀσπάζονται καὶ τοῦτον ἐπὶ τοῦ μετώπου· ἀκολούθως ἀίρουσιν αὐτὸν οἱ *σηκωτάδες* καὶ προπορευομένων τῶν ἐκκλησιαστικῶν σκευῶν, ψαλτῶν καὶ ἱερέων, φέρουσι μέχρι τοῦ τάφου, παρακολουθούντων καὶ πολλῶν ἄλλων. Μόνον οἱ οἰκεῖοι κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς ἀπ' ἐκκλησίας μέχρι τοῦ τάφου ὁδοῦ ἐπιστρέφουσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ νεκροῦ καὶ μετὰ τὸν καφὲν καὶ τὴν ῥακὴν συγχωροῦσι τὸν νεκρόν, συγχρόνως δὲ οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι ἐκφωνοῦσι καὶ πρὸς τοὺς γονεῖς, τὸν σύζυγον ἢ τὴν σύζυγον τὰ τέκνα καὶ τοὺς ἀδελφοὺς τὸ «Ζωὴ σὲ λόγου σας».

Μετὰ ταῦτα κάθηνται περὶ τὴν τράπεζαν καὶ τρώγουσι τὸν ὑπ' ἄλλου κατασκευασθέντα νηστήσιμον ζωμόν, ὀλίγον ἄρτον, τυρὸν ἢ ἐλαίας κατὰ τὰς περιστάσεις.

Τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ θανάτου πρὸ τοῦ ἑσπερινοῦ θέτουσι μέγα πινάκιον κολλύβων, ἐστολισμένων δι' ἀνθέων καὶ ζαχάρεως εἰς τὸ αὐτὸ μέρος, ἔνθα εἶχον τοποθετημένον τὸν νεκρὸν πρὸ τῆς παραλαβῆς αὐτοῦ ἐκ τῆς οἰκίας καὶ πέριξ αὐτοῦ κάθηνται αἱ οἰκεῖαι, προσέρχονται καὶ ὅσαι ἄλλαι θέλουσι καὶ μυρολογοῦσι μέχρις ὅτου σημάνῃ ὁ κώδων τῆς ἑσπερινῆς προσευχῆς καὶ στείλωσι τὰ κόλλυβα εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸς μνημόνευσιν ὑπὸ τοῦ ἱερέως. Τὴν αὐτὴν τοῦ θανάτου ἑσπέραν συνεννοοῦνται ὅσοι ἔχουσι κατὰ νοῦν ἵνα φέρωσι τοῖς τεθλιμμένοις *παρηγορίας*, καὶ ὁρίζουσι τίνες θὰ φέρωσι τὴν πρώτην ἑσπέραν, τίνες τὴν δευτέραν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς, διότι αὗται καὶ ἐπὶ μῆνα ὁλόκληρον ἐξακολουθοῦσιν. Αἱ *παρηγορίαι* αὗται σύγκεινται ἐκ πιλαφίου, ἰχθύων ἢ ὠῶν ἄρτου καὶ φιάλης οἴνου· καὶ ἂν μὲν εἶνε ἡμέρα νηστειῶν, τότε ἐκτὸς τοῦ πιλαφίου, ὅπερ δέον πάντοτε νὰ ὑπάρχῃ, ἔστω καὶ μετ' ἐλαίου, φροντίζουσι διὰ κόκκινον χαβιάριον ἢ ἄλλο τι νηστήσιμον, καθ' ὅσον κρέας οὐδὲ κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς τρώγουσι, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ φέρωσιν εἰς τὰς *παρηγορίας*, διότι εἶνε *ψυχικὸν* τοῦ νὰ ἀπέχωσι τοῦ κρέατος· τούτου δ' ἕνεκα πολλοὶ τῶν συγγενῶν τοῦ θανόντος καὶ κυρίως οἱ γονεῖς, σύζυγος καὶ τέκνα ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα δὲν τρώγουσι κρέας χάριν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποβιώσαντος. Ἕκαστος φέρει τὰ ἴδια αὐτοῦ φαγητά, ἄτινα ἅπαντα τίθενται ἐν κοινῇ τραπέζῃ καὶ κάθηνται πέριξ αὐτῆς ἅπαντες καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἀναφέρουσι παρελθόντα γεγονότα, ἀφορῶντα τὸν θανόντα, τοὺς γονεῖς, ἀδελφούς, πάππους ἢ προπάππους καὶ λοιπὰ μέχρις ὅτου φθάσῃ ἡ ὥρα τῆς κατακλίσεως· ἐνίοτε ὅμως ἡ χρῆσις τοῦ οἴνου ὑπερβαίνει τὰ ὅρια καὶ τότε γίνονται καὶ λόγοι, οἵτινες πολλάκις φέρουσι τὸν γέλωτα εἰς τὰ χείλη, ἵνα ἐπαληθεύσῃ ἡ παροιμία, ἡ λέγουσα· «Μηδ' ἀπὸ τὴν λύπην λείπουν τὰ γέλια, μηδ' ἀπὸ τὴν χαρὰ τὰ κλάμματα». Τὸ τῶν *παρηγορῶν* ἔθιμον ἐπὶ μῆνα, ὡς εἴπολεν πολλάκις ἐξακολουθεῖ. Τὴν ἐννάτην ἡμέραν ἐπίσης στέλλουσι κατὰ τὴν ἑσπερινὴν ἀκολουθίαν κόλλυβα πρὸς μνημόνευσιν, κατὰ δὲ τὸ τεσσαρακονθήμερον φέρουσι καὶ ἐπὶ τοῦ τάφου, ἐκεῖ δὲ καθήμεναι πέριξ μυρολογοῦσιν. Κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἀπὸ τοῦ θανάτου μηνῶν ὁμοίως κάμνουσι κόλλυβα καὶ ἄρτους (*σφραγῖδας*), ἀμφότερα δὲ ταῦτα λαμβάνει εἰς τῶν συγγενῶν καὶ εἰς ἕκαστον μὲν ἱερέα καὶ ἱεροδιάκονον προσφέρει ἀνὰ πινάκιον κολλύβων, ἕνα ἄρτον (*σφραγῖδα*), ἓν κηρίον καὶ χρήματα κατὰ τὴν προαίρεσιν ἑκάστου, ἵνα μνημονεύσωσι τὴν ψυχὴν τοῦ θανόντος, εἰς ὅσους δὲ συναντῶσι προσφέρουσιν ὀλίγα κόλλυβα ἕνα συγχωρήσωσιν αὐτόν. Τοῦτο γίνεται καὶ κατὰ τοὺς ἐννέα ἀπὸ τοῦ θανάτου μῆνας, κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ ἔτους, ἀφοῦ γίνωσιν ἐπίσης τὰ αὐτά, ποιοῦσι καὶ νυκτερινὴν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παράκλησιν, διαρκοῦσαν καθ' ὅλην τὴν νύκτα μέχρι πρωΐας χάριν τῆς ψυχῆς τοῦ τεθνεῶτος. Ἐπὶ τεσσαράκοντα ὅλας νύκτας ἀνάπτουσι λυχνίαν εἰς τὸ μέρος ἔνθα ὁ θανὼν ἐξέψυχησε, διότι δοξάζουσιν, ὅτι ὁ νεκρὸς πρὸ τεσσαράκοντα ἡμερονυκτίων δὲν κατέρχεται εἰς τὸν Ἅδην ἀλλὰ περιφέρεται περὶ τὸ μέρος, ἔνθα ἀπέθανεν.

Ἡ μήτηρ πρὸς θυγατέρα

Ἀπόψε εἶδα ὄνειρο τσ' ἦτο πικρὸ φαρμάσι,
ἡ κόρη μου 'μπαινόβγαινε 'ς τοῦ Χάρου τὸ κονάτσι.

Σφαλίσετε, παράθυρα, κλείδωσε κ' ἐσύ, πόρτα,
'ρημάξετε, σπιτάκια μου, 'βγάλετε, ὅλα, χόρτα.

Κοψετε τὸ τσεφάλι μου, 'βγάλετε τὴν καρδιά μου,
γιατ' ἔχασα τὴν κόρη μου 'ποῦ 'χα παρηγοριά μου.

Ὁ Χάρος κι' ἡ Χαράντισσα ἔκαμαν ψιλοπάνι
τσ' ἐπήρανε τὴν κόρη μου νὰ 'πά' νὰ τῶν τὸ 'φάνῃ.

Τιὰ 'πέ μου, κόρη μου, ποῦ σὲ πᾶν τσαὶ σ' ἔχουν ἀλ-
[λαγμένη;
μήπως' τοῦ Γεώργη τὴ χαρὰ τσαὶ σ' ἔχουν στολισμένη;

Κόρη μου, σὲ 'κλειδώσανε κάτω 'ς τὴν ἀλησμόνη,
'ποῦ 'ς τό 'μπα δίγουν τὰ κλειδιά. 'ς τὸ ἔβγα δίν τὰ
[δίγουν
καὶ 'ς τὸ μπαινοξανάβγαρμα σφιχτὰ σὲ μανταλόνουν.
'ποῦ κόρη μάνας δὲν 'μιλεῖ, μηδὲ μάνα τῆς κόρης,
μηδὲ παιδιὰ εἰς τοὺς γονηοί, μηδὲ γονηοί 'ς τὰ τέκνα,
κι' ὁ βασιλὲς ἀκόμη 'κεῖ μ' ὅλους μας εἶν' ἴσια·
ἐ' εἶν' τὰ σπίτια σκοτεινά, οἱ τοῖχοι 'ραχνιασμένοι,
ἐκεῖ μεγάλοι καὶ μικροὶ εἶν' ἀνεκατωμένοι.

Ὅλοι σὲ κλαιῶν μὲ τὴν καδριά, ὅλοι σὲ κλαιῶν μὲ πόνο,
μὰ σὰν τὴν μάνα ὡς σὲ κλαί' κανεὶς ποτὲ δὲν κλαίγει,
γιατ' ἔχει 'φείδια 'ς τὴν καδριά, μαχαίρια καὶ τὴν σφά-
[ζουν,
περούνια περουνιάζουν τὴν, 'ποῦ 'ς τὴν ψυχὴν της
[καύγουν.

Μήτηρ πρὸς τὸν ἠρραβωνισμένον

Ἂς τὸν καλημερίσωμεν ἴσως καὶ ἐξυπνήσῃ
νὰ λύσῃ τὰ χεράκια του νὰ μᾶς καλημερίσῃ.

Τὸ καλημέρα σοῦ 'φερα, μὰ σὺ δὲν μᾶς κυττάζεις,
τὰ μάτια σου ἐκλείδωσες καὶ κρυφ' ἀνεστενάζεις.

Θαρρεῖς πῶς λείπω ἀπ' ἐδῶ, θαρρεῖς πῶς 'ξέχασά σε;
θαρρεῖς πῶς 'ς τὴν καρδίτσα μου ἐπολησμόνησά σε;

Μάνα δὲν λησμονεῖ ποτέ, σπλάχνο της δὲν ξεχάνει,
αἷμα στάζ' ἡ καρδοῦλά της κι' ὅλον ὁ νοῦς της βάνει.

Μόνον ἡ ξέν' εἶν' 'ποῦ ξεχνᾷ καὶ ψέμματα δακρύζει,
μόνον σὰν ζηοῦσες γυιούκα μου, γιὰ σένα ξεψυχοῦσε,
καὶ τώρα πρὶν σὲ θάψωμε' παντρειὰν γυρεύγει νὰ 'βρῃ·
'ς τὰ τρίμερα θὲ νὰ τὸ 'πῇ 'ς τὰ 'ννιάμερα θὲ νὰ 'βρῃ
κι' ἀπάνω εἰς τὰ τρίμηνα θὰ βάνῃ τὸ στεφάνι.
Ἔτσ' εἶν' ὁ κόσμος, ὁ ντουνιάς, ὁ κόσμος 'ποῦ ψευτίζει,
κόσμος ὁ ἀκατέργαστος, 'ποῦ μόνον γαργαρίζει.

Ἡ σύζυγος πρὸς τὸν σύζυγον

Ὦ! Δὲν μοῦ λέτε, Χριστιαναῖς, ἤντα 'ποῦ θὲ νὰ κάμω
'ς τὸ σπίτι μου νὰ κάθωμαι γιὰ τὰ βουνὰ νὰ πάρω;

Μάνα δὲν ἔχω, Χριστιαναῖς, τσύρη νὰ μὲ λυπᾶται
μηδ' ἀδερφὸν μηδ' ἀδερφὴ νὰ μὲ ψυχοπονᾶται.

Τί νὰ γενῶ, ποῦ νὰ πνιγῶ, 'πὸ ποῦ νὰ 'πά' νὰ πέσω
σὲ πγοιὸν κρεμνὸ νὰ κρεμνιστῶ νὰ πέσω νὰ μὴ νοιώσω;

Δοῦλα ἀ; 'πάγω νὰ γραφτῶ τσαὶ νεροκουβαλήτρια
γιὰ νὰ θρέψω τὰ ὀρφανά δίχως ἀντρὸς προμήθεια.

Παρακαλῶ τονε τὸν Θεὸν παρακαλιὰ μεγάλη
γιὰ νὰ μοῦ δώσῃ 'πομονὴ γιὰ τῶν παιδιῶν τὴν χάρι.

Κ. Ν. Κανελλάκης

VICTOR CHERBULIEZ

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΑΠΕΠΙΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

(Συνέχεια)

Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν, ὡς κάποτε συμβαίνει, ὁ ἄνεμος κατέπεσεν αἴφνης, ὁ δὲ μαρκήσιος ἐγένετο καὶ πάλιν ἄφαντος. Ἡ κ. Βερέτς, ἥτις πολὺ πιθανὸν νὰ εἶχε τοὺς κατασκόπους της ἐπεδόθη δι' αὐτῶν εἰς τὴν ἐξιχνίασιν τοῦ μυστηρίου, ὥρας δέ τινας βραδύτερον ἔσχε τὴν ἱκανοποίησιν νὰ γνωρίσῃ πρὸς τὴν θυγατέρα της καὶ πρὸς τὸν κ. δὲ Πεννεβίλ, ὅτι ὁ μαρκήσιος καθ' ἑκάστην πρωΐαν, ἐξαιρουμένων τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ἔβρεχεν ἢ ἔπνεε σφοδρὸς ἄνεμος, ἐπεβιβάζετο ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ διατρέχοντος τὴν ἀπόστασιν ἀπὸ Οὐσὸ εἰς Ἐβιὰν ἐν τῇ λίμνῃ, ὅτι διήρχετο τὴν ἡμέραν εἰς Σαβοΐαν καὶ ὅτι ἐπανέκαμπτε περὶ τὴν δείλην ἵνα δειπνήσῃ. Τί ἔπραττεν ἐν Σαβοΐᾳ; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα! Ἐν τούτοις ἡ πιθανωτέρα εἰκασία, ταύτην δὲ καὶ ἅπαντες ὁμοῦ παρεδέχθησαν, ἦτο ὅτι ἡ κ. δὲ Πεννεβίλ ἐγκαταλείψασα τὸ Βισὺ ἦλθεν εἰς Ἐβιάν, καὶ ὅτι ὁ ἀπεσταλμένος τῆς καθ' ἑκάστην ἡμέραν μετέβαινεν, ἵνα τὴν συναντᾷ καὶ συσκέπτηται μετ' αὐτῆς, ὅτι δὲ συνεπῶς τὸ ὀβούζιον ἔμελλε μετ' οὐ πολὺ νὰ ἐκραγῇ. Ἡ κ. Βερὲτς ὑπέβαλε σοβαρῶς τὴν γνώμην, ἂν καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἀστειότητος, νὰ μεταβῇ τὴν ἐπαύριον ὁ κ. δὲ Πεννεβίλ εἰς Ἐβιάν, ἵνα μάθῃ τὰ διατρέχοντα. Ἀλλ' ἡ θυγάτηρ της καὶ ὁ Ὁράτιος ἀπεδοκίμασαν τὴν γνώμην της, ὁ μὲν χάριν τῆς ἀξιοπρεπείας του, ἡ δὲ ἐκ φρονήσεως, διότι ἡ κ. Κορνέϊλ ἀπὸ τῆς ἑσπέρας καθ' ἣν εἶχεν ἴδῃ τὰ τρομακτικὰ ἐκεῖνα ὄνειρα, εἶχε καταστῆ πολὺ προφυλακτικὴ καὶ δὲν ἐλησμόνει, ὅτι *μάτια ποῦ δὲ βλέποντα γρήγορα λησμονοῦνται*. Οὔτε πρὸς στιγμὴν ἠδύνατο νὰ παραδεχθῇ, ὅπως τὰ ὕδατα τῆς λίμνης παρεμβληθῶσιν ἐπὶ μίαν ὅλην ἡμέραν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ πεφιλημένου της, διότι ἐφόβεῖτο μὴ οὕτος πέσῃ εἰς τὰς χεῖρας τῶν Φιλισταίων καὶ τῇ τον κλέψωσι.

Δὲν ἔμειναν ὅμως ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ δυσχερείᾳ των περὶ τοῦ ζητήματος, διότι ὁ Ὁράτιος γράψας πρὸς τὴν μητέρα του ἔσχε τὴν ἑξῆς ἀπάντησιν.

«Ἀγαπητόν μου τέκνον. Ὁ κ. δὲ Μι»ραβὰλ ἦτο ἐπιφορτισμένος νὰ σοὶ γνωρίσῃ »τὴν γνώμην μου περὶ τοῦ συνοικεσίου σου. »Τί δὲ κάθεσαι καὶ λέγεις περὶ μηχανορρα»φιῶν; Ὁ θεός σου μοὶ ἔγραψεν· ἀλλ' ἵνα »σοὶ δείξω πόσον ἄδικον ἔχεις νὰ φρονῇς »ὅ,τι φρονεῖς περὶ αὐτοῦ, τολμῶ νὰ σοὶ ἀ»ποστείλω τὴν ἐπιστολήν του, παρακαλῶν »σε μόνον νὰ μὴ τῷ εἴπῃς λέξιν, διότι ἀ»ναμφιβόλως δὲν θὰ μοι συγχωρήσῃ ποτὲ »τὴν ἐλλειψίν μου ταύτην. Ἐν τῇ ἐπιστολῇ »του θὰ ἴδῃς πόσον ὀλίγον εἶνε προκατει»λημμένος κατὰ τῆς γυναικός, ἧς ἐρᾶσαι καὶ »πόσον δίκαιαι εἰσιν αἱ ἀντιρρήσεις του κατὰ »τοῦ μετ' αὐτῆς συνοικεσίου σου, ἂς σύ, πρέ»πει νὰ λάβῃς σπουδαίως ὑπ' ὄψιν.

»Ἡ περὶ μόνης τῆς εὐτυχίας σου μερι»μνῶσα μήτηρ σου.

Ἡ ἐπιστολὴ δὲ τοῦ μαρκησίου εἶχεν οὕτως.

»Ἀγαπητή μου Ματθίλδη. Ἠργοπόρησα »νὰ σοὶ γράψω, διὸ καὶ σοὶ ζητῶ συγγνώ»μην. Ἡ ὑπόθεσις εἶνε ὅλως διάφορος ἀφ' »ὅτι ἐνόμιζον, ἀπαιτεῖ πολλὴν σκέψιν, μοὶ »μένουν δὲ ἐλάχισται ἐλπίδες νὰ ἀποσπάσω »τὸν Ὁράτιον ἐξ ἐκείνης, ἣν ἄλλοτε ἐκάλουν »*Ὄφιν* τοῦ *Νείλου*. Εἶνε ἀληθές, ὅτι σοὶ ὑ»πεσχέθην νὰ μεταχειρισθῶ ἅπασαν τὴν δι»πλωματίαν μου, ὅπως ἐπιτύχω τοῦτο, ἀλλὰ »τὶ δύναται ἡ διπλωματία κατὰ γυναικός, »οἵα αὕτη; Δὲν ἀγνοεῖς πόσον προκατη»λημμένος κατ' αὐτῆς ἦλθον ἐνταῦθα, καὶ »γνωρίζεις ὅτι εἶμαι γνώστης τῶν ἀνδρῶν »καὶ τῶν γυναικῶν. Λοιπὸν τὴν εἶδον καὶ »νενικήθην· οὔτε ἠδυνήθην νὰ μὴ ὁμολογήσω »τοῦτο πρὸς αὐτὴν τὴν κ. Κορνέϊλ. Οὐ»δὲν σοὶ λέγω περὶ τοῦ θαυμασίου κάλλους »της, περὶ τοῦ πνεύματός της, περὶ τῆς »φιλολογικῆς της δεινότητος, οὔτε περὶ τῆς »εὐγενείας τῶν αἰσθημάτων της. Μία λέξις »θὰ σοὶ ἀρκέσῃ. Γνωρίζεις ὁποία ὑπῆρξεν ἡ »ἀπέχθειά μου πρὸς τὸν γάμον.

»Τὸν ἐδοκίμασα βλέπεις καὶ μοὶ ἀφῆκε »δυσαρέστους ἀναμνήσεις. Καὶ ὅμως διὰ »πρώτην φορὰν.... Νομίζεις, ὅτι ὀνειρεύεσαι, »φιλτάτη μου, ἀκούουσα τοῦτο, καὶ ὅμως »εἶνε ἀληθέστατον. Ναί, ἂν ὁ Ὁράτιος δὲν »ὑπῆρχεν, ἂν ἡ κ. Κορνέϊλ εἶχεν ἐλευθέραν »τὴν καρδίαν της, ἐὰν τὰ ἑξήκοντα πέντε »ἔτη μου δὲν τὴν ἐφόβιζον, θὰ ἔρριπτον τὸν »κῦβον καὶ πέποιθα, ὅτι θὰ καθίστων εὐδαί»μονα τὰ ὀλίγα ἔτη ἅτινα μοὶ ἀπομένουσι »νὰ ζήσω. Μὲ περιπαίζεις ἴσως, καὶ ἔχεις »δίκαιον! Εὐτυχῶς ὁ Ὁράτιος ὑπάρχει· »ἐπὶ πλέον δέ, ἔσο βεβαία, οὐδεμία ὑπάρχει

»πιθανότης νὰ τῇ γείνω ἀρεστός. Ἀλλ' ἂς »ἀφήσω τὰς ἀνοησίας μου ταύτας καὶ ἂς »ὁμιλήσωμεν περὶ τοῦ υἱοῦ σου!

»Φιλτάτη Ματθίλδη νομίζω, ὅτι τὸ συνοι»κέσιον τοῦτο δὲν θὰ ἀποβῇ εὐτυχές. Με»ταξὺ τῶν δύο τούτων πλασμάτων ὑπάρχει »ἄπειρος διαφορὰ διαθέσεων, προαιρέσεων »καὶ χαρακτῆρος, ἀδυνατῶ δὲ νὰ πιστεύσω »ὅτι ἐπλάσθη ὁ εἷς διὰ τὸν ἄλλον. Περὶ »αὐτοῦ ὡμίλησα ἀπροκαλύπτως πρὸς τὸν »Ὁράτιον· ἀλλ' ἐξήγησον σὺ τί ἐστι ἡμέρα »πρὸς ἐρωτευμένον ἄνθρωπον· θὰ ἦτο προ»τιμότερον νὰ παίξῃς τὸν πλαγίαυλον πρὸς »ἰχθῦν. Οἱ ἐρωτευμένοι εἶνε τὰ ὄντα τὰ ὀ»λιγώτερον παντὸς ἄλλου ἐπιδεκτικὰ ὀρθοῦ »λόγου. Ἐν τοσούτῳ θὰ προσπαθήσω καὶ »πάλιν, ὅταν εὕρω τὴν κατάλληλον στιγ»μήν, καὶ μετ' οὐ πολὺ θὰ ἔχῃς εἰδήσεις.

»Ἀλλὰ σοὶ ὁμολογῶ, ὅτι λυποῦμαι πολὺ »διότι ἦλθον ἐν Λωζάνῃ, καὶ σὲ βεβαιῶ, ὅτι »δὲν γνωρίζεις πόσον ἄχαρι κἀθῆκον μοὶ ἐ»πέβαλες πέμψασά με ἐνταῦθα. Τρικυμιώ»δεις ἡμέρας καὶ τεταραγμέναις νύκτας »διέρχεται ἐνταῦθα ὁ γηραιὸς θεῖός σου, ὅστις »σὲ ἀσπάζεται.»

Πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας, ἀφοῦ ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, δηλαδὴ κατὰ τὴν δεκάτην τῆς πρωΐας, ὁ Ὁράτιος παραβαίνων πάντα τὰ κεκανονισμένα ἔτρεχεν εἰς τὴν μικρὰν αἴθουσαν, ὅπου τὸν ὑπεδέχθη ἡ κ. Βερέτς. Ἅμα δὲ εἰσῆλθεν ἀσθμαίνων τὸ πρῶτον πρᾶγμα, ὅπερ ἔπραξεν, ἦτο νὰ γελάσῃ θορυβωδῶς.

— Σιωπή! τῷ εἶπε, σφίγγουσα τὸν βραχίονά του, λησμονεῖς ὅτι δὲν γελῶσιν ἐδῶ ποτε κατὰ τὴν πρωΐαν;

Ὁ Ὁράτιος ἔπεμψε περιπαθὲς φίλημα πρὸς τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἀδύτου, καὶ εἶπε πρὸς τὴν κ. Βερέτς.

— Φιλτάτη κυρία, ὑπάγωμεν τάχιστα εἰς τὸ ἄκρον τοῦ κήπου, διότι ἔχω ἀπόλυτον ἀνάγκην νὰ γελάσω.

Ἅμα ἔφθασαν εἰς τὴν αἰμασιάν.

— Ὦ, τῇ ἀληθείᾳ, εἶπεν οὗτος, τὸ γεγονὸς εἶνε εἰς τὸ ἔπακρον ἀστεῖον.

— Ποῖον γεγονός; Περὶ τίνος πρόκειται;

— Ὦ! θεῖέ μου! πτωχέ μου θεῖε!

Καὶ ἤρξατο πάλιν νὰ γελᾷ ἐγκαρδίως.

— Ἐξηγηθῆτε λοιπόν, τῷ εἶπεν ἡ κ. Βερὲτς ἀνυπομόνως.

— Ἄ! ναί....

Ντροπιασμένος 'σὰν ἀλώπηξ
ποῦ τὴν ἔπιασε μιὰ κότα.

Ἠξεύρω κ' ἐγὼ τὸν Λαφονταῖν, ὡς αὐτός.

— Ποία εἶνε ἡ κότα; ἠρώτησεν αὖτη.

— Φαντασθῆτε ὅτι εἶνε ἐρωτευμένος μέχρι τρέλλας μὲ τὴν Ὀρτενσίαν.

— Ὅ,τι μοὶ διηγεῖσθε μὲ κάμνει νὰ ὀνειρεύωμαι ὀρθία, ἀνέκραξεν ἡ κ. Βερέτς.

— Ἀκούσατε μᾶλλον, ἀκούσατε, σᾶς παρακαλῶ.

Μετὰ ταῦτα ὁ Ὁράτιος ἀνέγνωσε μεγαλοφώνως τὰς δύο ἐπιστολὰς ἐν ἀμέτρῳ ἱλαρότητι. Ἡ κ. Βερὲτς κατὰ πρῶτον ἐγέλασεν ἐπίσης, εἶτα ἠκροάσθη μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαβείας, ἐπὶ τέλους δ' ἔλαβε τὰς ἐπιστολὰς ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Ὁρατίου, ἵνα πεισθῇ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως περὶ τῶν περιεχομένων. Εἶνε ἐν πάσῃ περιπτώσει φρόνιμον νὰ μὴ πιστεύῃ τις εἰμὴ μόνον τοὺς ὀφθαλμούς του.

— Ὦ, πτωχέ μου θεῖε, ἀνέκραξεν ὁ Ὁράτιος, ἰδοὺ λοιπὸν τὸ πολυθρύλλητον μυστικόν σας· θὰ ἔλαβεν ἀνάγκην νὰ μελετήσῃ τοὐλάχιστον δεκάκις τὴν ἐπιστολήν του πρὶν ἢ τὴν ἀποστείλῃ, ἐκ φόβου μή τον χλευάσῃ ἡ μήτηρ μου. Ἰδέτε δὲ πῶς προσπαθεῖ νὰ ἀστειευθῇ καὶ πῶς ἀκουσίως του γίνεται καταφανὴς ἡ σπουδαιότης τοῦ αἰσθήματός του. Εἶχε δίκαιον νὰ λέγῃ, ὅτι αἱ ἡμέραι του εἶνε θυελλώδεις καὶ αἱ νύκτες του τεταραγμέναι. Ἐννοῶ κάλλιστα τὴν θέσιν του. Παρατηρήσατε ἤδη πόσον εὐκόλως ἐξηγοῦνται τὰ πάντα, πῶς δικαιολογοῦνται αἱ ἀσυνέπειαι τῆς διαγωγῆς του, τὰ ἐρυθήματά του, ἡ στενοχωρία του, αἱ ἰδιοτροπίαι του, αἱ πρὸς ὑμᾶς ἐλλείψεις καλῆς συμπεριφορᾶς αὐτοῦ, τοῦ τοσοῦτον εὖ ἠγμένου καὶ τοσοῦτον λεπτολόγου περὶ τὴν ἐθιμοταξίαν! Ὠρκίσθη, φαίνεται, νὰ μὴ θέσῃ πλέον τὸν πόδα του ἐνταῦθα, ὡς ἡ χρυσαλὶς ὀρκίζεται νὰ μὴ πλησιάσῃ τὴν φλόγα τῆς λυχνίας. Καθ' ἑκάστην ἀποφασίζει ν' ἀπέλθῃ ἐκ Λωζάνης, ἀλλὰ δὲν ἔχει τὸ θάρρος νὰ πράξῃ οὔτε τοῦτο, οὔτε ἔχει τὴν δύναμιν νὰ μείνῃ ἐν αὐτῇ· ὥστε ἀναγκάζεται νὰ διασκεδάζῃ τὸν ἔρωτά του παρὰ τὴν λίμνην. Ἠθέλομεν νὰ μάθωμεν διατὶ μεταβαίνει εἰς Σαβοΐαν! Διάβολε! ὑπάγει ἐκεῖ, ἵνα βλέπῃ τὸν βράχον τοῦ Ἁγίου Πρὲ καὶ ἵνα διηγῆται τὴν ὀδύνην του πρὸς τὴν μεγάλην τοῦ ἁγίου σκιάν. Ἂς φύγω, λέγει, ἀλλ' ἀντὶ τούτου ἐπαναλαμβάνει καθ' ἑκάστην τὴν μονότονον καὶ μεμακρυσμένην περιοδείαν του, πέριξ τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἀπώλεσε τὴν καρδίαν του.

— Αἴ! αὐτὸ ἀκριβῶς εἶνε, εἶπεν ἡ κ. Βερέτς. Οἱ πλανῆται ἀγαπῶσι τὸν ἥλιον καὶ ὅμως τὸν φοβοῦνται· αὐτὸς εἶνε ὁ λόγος δι' ὃν στρέφονται πέριξ του.

— Τὸ βέβαιον εἶνε, ἀπεκρίθη ὁ Ὁράτιος, ἀναλαμβάνων ἅπασαν αὐτοῦ τὴν σοβαρότητα, ὅτι οἱ ἀστρονόμοι δὲν ἐξηγοῦσι τὸ πρᾶγμα ὅλως ὅπως ὑμεῖς.

— Ἂς ἔχουσι τὴν εὐλογίαν τοῦ Θεοῦ! εἶπεν ἡ κ. Βερέτς, ἐνῷ εἰσήγαγε βραδέως τὴν ἐπιστολὴν τοῦ μαρκησίου εἰς τὸ θυλάκιόν της, τοῦ Ὁρατίου οὔτε κἂν διανοηθέντος νὰ τὴν ζητήσῃ.

— Τῇ ἀληθείᾳ, ἐξηκολούθησεν οὗτος, ἀγαπῶ καὶ σέβομαι τὸν θεῖόν μου καὶ δέν μου τὸ ἐπιτρέπει ἡ συνείδησις νὰ τὸν χλευάζω, ἀλλὰ τί νὰ σᾶς εἰπῶ; κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην δέν τον λυποῦμαι, διότι ἀνέλαβεν ἀξιόμεμπτον ἀποστολήν, σημειώσατε δέ, ὅτι εἰσέτι κολακεύεται μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ νικήσῃ, δὲν ἠξεύρω ποῦ ἐρειδόμενος... Φλέγομαι ἀπὸ ἐπιθυμίαν νὰ διηγηθῶ τὰ συμβαίνοντα πρὸς τὴν Ὀρτενσίαν· θὰ γελάσῃ.

— Σᾶς συμβουλεύω, φίλτατέ μου κόμη, νὰ μὴ τῇ εἴπητε οὔτε λέξιν, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ἡ κ. Βερέτς. Ἡμεῖς δυνάμεθα νὰ γελῶμεν μεταξύ μας ὡς μαθηταί, ἀλλὰ γνωρίζετε ὅτι ἡ Ὀρτενσία δὲν γελᾷ. Εἶνε εἰς τὸ ἔπακρον εὐαίσθητος καὶ ὅ,τι κινεῖ εἰς ἡμᾶς τὸν γέλωτα δυνατὸν νὰ προσβάλῃ αὐτήν, ἢ νὰ τὴν λυπήσῃ.

— Ἂν ἔχει οὕτω δὲν τὸ πράττω... καίτοι πρὸς μεγάλην μου δυσαρέσκειαν, διότι εἶνε τόσον ἀστεία ἡ ἱστορία αὕτη! Δὲν φρονεῖτε, ὅτι ἠδύνατό τις νὰ γράψῃ, ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀμίμητον κωμῳδίαν, ἐπιγραφομένην *ἡ ἀλώπηξ ἢ ὁ διπλωμάτης συλληφθεὶς εἰς τὴν παγίδα*;

— Ὁ τίτλος μοὶ φαίνεται κάπως μακρός, εἶπεν, ἀλλὰ θὰ σκεφθῶμεν περὶ αὐτοῦ ὅταν συντάξωμεν τὸν πρόλογον.

Μετὰ τὸν διάλογον τοῦτον ὁ Ὁράτιος ἀπῆλθε λέγων καθ' ἑαυτόν:

— Δὲν σημαίνει· θᾶττον ἢ βράδιον θὰ τα διηγηθῶ πρὸς τὴν Ὀρτενσίαν.

Δ'.

Ἦτο ἡ δεκάτη τῆς ἑσπέρας, ἡ δὲ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἦσαν μόναι ἐντὸς τῆς αἰθούσης των.

Ἡ κ. Βέρετς ἐκέντα ἡ δὲ κ. Κορνέϊλ ἐρρέμβαζεν ἐξηπλωμένη ἐπὶ ἀνακλίντρου, ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐμελέτα ἦτο ἐπιτετραμμένον εἰς τὴν μητέρα της νὰ ὁμιλῇ.

— Αὔριον λοιπὸν εἶνε ἡ ἐπίσημος ἡμέρα; τῇ εἶπεν ἡ μήτηρ της, ἐγείρουσα τὴν κεφαλὴν ἐκ τοῦ ἐργοχείρου.

— Τί ἐννοεῖς;

— Ὁ κ. δὲ Πεννεβίλ ἔτεκεν ἀπόψε, δὲν γνωρίζω ἂν ἄρτιον ἢ ἔκτρωμα πλὴν τὸ βέβαιον ὅτι αὔριον θὰ ἴδωμεν τὸ τέκνον του. Μὲ διεβεβαίωσεν ὅτι τὸ χειρόγραφόν του συνίσταται ἐξ ἑβδομήκοντα τριῶν φύλλων, οὔτε πλέον οὔτε ἔλαττον· γνωρίζεις τί φύλλα εἶνε. Ἴσα ἴσα δύο ὧραι θὰ καταναλωθῶσι πρὸς ἀνάγνωσίν των· ἔχει δὲ τὴν φωνὴν τόσον καθαράν, τόσον ἠχηρὰν ὥστε ἀναγκάζεται τις νὰ τὸν ἀκούῃ χωρὶς νὰ ἀκροᾶται, τὰ ὦτα πληροῦνται ἑκόντα ἄκοντα δι' αὐτῆς. Εἶσαι εὐτυχὴς σύ, φιλτάτη μου, διότι ὡς εἶπεν ὁ κ. δὲ Μιραβὰλ ἔχεις τὸ πλεονέκτημα τοῦ νὰ κοιμᾶσαι χωρὶς νὰ φαίνεσαι.

— Πολὺ χονδρὴ ἀστειότης, εἶπεν ἡ κ. Κορνέϊλ ἀγερώχως.

— Καλὰ δᾶ δὲν ἐβλασφήμησα, ἀμύνεται τις ὅσον δύναται ἐναντίον τοῦ Ἀπεπιδος· οἱ ἄνθρωποι προσπαθοῦσι διὰ παντὸς μέσου νὰ ἀποφύγωσι τὴν βροχήν... Ἄλλως τε τὸ ἀξιαγάπητον αὐτὸ παιδίον δύναται νὰ ἔχῃ ἐξαίρετον καρδίαν καὶ ἀναρίθμητα προτερήματα καὶ ὅμως νὰ ἔχῃ καὶ τὰ ἐλαττώματά του· αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει νὰ τὸν λατρεύῃ τις.

— Αἴ! ναί, τὸν λατρεύω, ἀπεκρίθη ἡ κ. Κορνέϊλ ξηρῶς, ἢ τοὐλάχιστον ὁ κ. δὲ Πεννεβίλ μοὶ εἶνε φίλτατος, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴ ἀμφιβάλλῃς.

Ἡ κ. Βερὲτς ἀνέλαβε τὸ ἐργόχειρόν της, μετά τινας δὲ στιγμὰς σιγῆς:

— Τὶ κρῖμα, φεῦ! ἀνέκραξε.

— Τὶ εἶνε πάλιν;

— Τὶ κρῖμα νὰ μὴ εἶνε ὁ θεῖος ἀνεψιὸς ἢ τοὐλάχιστον ὁ ἀνεψιὸς θεῖος!

— Περὶ τίνος θείου ὁμιλεῖς;

— Περὶ τοῦ μαρκησίου δὲ Μιραβάλ.

— Περὶ αὐτοῦ τοῦ συνωμότου; περὶ αὐτοῦ τοῦ φρικώδους γέροντος;

— Δέν τον παρετήρησες καλῶς, δὲν εἶνε διόλου φρικώδης. Τὸ βλέμμα του εἶνε θελκτικόν, ἡ φωνή του νεανική, ἡ χεὶρ του παχεῖα καὶ κομψή, ἀληθεῖς χεὶρ ἱεράρχου ἢ

διπλωμάτου. Τόσον λοιπὸν τὸν ἀπεχθάνεσαι;

— Ἀπείρως!

— Εἶσαι ἄδικος, πολὺ ἄδικος, διότι ἔχει πολλὰ προτερήματα. Πρῶτον εἶνε μαρκήσιος ἐνῷ ὁ ἄλλος εἶνε μόνον κόμης, καὶ ὑπάρχουσι κόμητες ἐν ἀφθονίᾳ· ἔπειτα δὲν ἔχει ἑξήκοντα χιλιάδων φράγκων εἰσόδημα, ἀλλὰ τὸ τριπλάσιον.

— Διακοσίων χιλιάδων, εἶπεν ἡ Κορνέϊλ. Ἀλλὰ διατὶ ἐπιμένετε εἰς τοῦτο;

— Ἐπὶ πλέον, ἐὰν τῷ ἐπήρχετο ἡ ἰδέα νὰ νυμφευθῇ, δὲν ἔχει ἀνάγκην νὰ λάβῃ τὴν συγκατάθεσιν τῆς μητρός του... Θὰ ἔχωμεν, ὅπως ἔχουν τὰ πράγματα, μεγάλας δυσκολίας, διότι ἡ κ. δὲ Πεννεβὶλ δὲν θὰ συγκατανεύσῃ ποτέ, θὰ ἔλθῃ εἰς ρῆξιν μετὰ τοῦ υἱοῦ της, καὶ τοῦτο θὰ ἀποβῇ πολὺ δυσάρεστον πρᾶγμα διὰ σέ. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις, βλέπεις, ὁ κόσμος πάντοτε λαμβάνει τὸ μέρος τῶν μητέρων. Ἔπειτα ὁ κ. δὲ Μιραβὰλ δὲν εἶνε ἀρχαιολόγος, εἷς ἐναντίας εἶνε ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, καὶ τὸ καλλίτερον, πολὺ φιλόδοξος. Οὗτος σκοπεύει νὰ λάβῃ ἐνεργὸν μέρος εἰς τὴν πολιτικήν, μετ' οὐ πολὺ δὲ θὰ εἶνε βουλευτὴς ἢ γερουσιαστής.

— Τίς σοῦ εἶπε τοῦτο;

— Ὁ ἴδιος· προσέθηκε δέ, ὅτι ἐλυπεῖτο μόνον διότι δὲν εἶνε ἔγγαμος, διότι θὰ ἔχῃ ἀνάγκην ἀνοικτῆς αἰθούσης καὶ ἄνευ συζύγου, τοῦτο δὲν γίνεται. Ὁ ἕτερος ἀρέσκεται μόνον εἰς τὰ ὑπόγεια, καὶ δὲν φιλοδοξεῖ εἰ μὴ μόνον περὶ τῆς προσφιλοῦς του Μέμφιδος, ὅπου καὶ θά σε ὁδηγήσῃ.

— Γνωρίζεις καλῶς, ὅτι ὁ Ὁράτιος θὰ πράξῃ ἁπλῶς ὅ,τι μοὶ ἀρέσκει, ἀπεκρίθη ζωηρῶς ἡ κ. Κορνέϊλ.

— Μὴ το πιστεύῃς. Ὁ κ. δὲ Μιραβὰλ τὸν περιγράφει ὡς ἁπλοῦν φαντασιόπληκτον. Δίκαιε θεέ! Τί θὰ πράξωμεν ἡμεῖς ἐν Αἰγύπτῳ, αἵτινες θεωροῦμεν τὸν βίον ὡς στάδιον δράσεως, ὡς ἀποστολήν; Πῶς δύναταί τις νὰ πληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του εἰς τὸ βάθος ὑπογείου;

— Τί ἀήρ σοῦ ἐφύσησεν ἀπόψε; εἶπεν ἡ κ. Κορνέϊλ σείουσα τὴν κεφαλήν της ὡς μοῦσα ἀηδιάσασα, καὶ συμπτύσσουσα τὰ χείλη ὡς Ἥρα μὴ συναντήσασα εἰσέτι τὸν Δία της.

Ἡ κυρία Βερὲτς ἀνέλαβε καὶ πάλιν τὸ κέντημά της χωρὶς ν' ἀποκριθῇ. Ἦτο ἤδη ἡ κ. Κορνέϊλ, ἥτις ἀνεκίνησε τὴν συνομιλίαν.

— Ἀλήθεια, δὲν ἠξεύρω τί σοῦ ἦλθε. Θὰ ἐστοιχηματίζέ τις, ὅτι συνώμοσες νὰ μὲ κάμῃς νὰ ἀηδιάσω τὴν εὐτυχίαν μου. Τίς ἠθέλησεν αὐτὸν τὸν γάμον, ἢ τοὐλάχιστον τίς τὸν συνεβούλευσεν;

— Ὁ ἔρως διορθόνει τὰ πάντα, κόρη μου· ὥστε ἀφοῦ τὸν ἀγαπᾷς μὴ λυπῆσαι διὰ τίποτε.

— Μὲ κάμνεις ν' ἀνυπομονῶ! Σὺ γνωρίζεις, ὅτι εἰσέτι δὲν εὗρον τὸν ἄνδρα τῶν ὀνείρων μου. Ἀλλ' ὅμως ἀγαπῶ τὸν Ὁράτιον· ἐννοῶ δηλαδή, ὅτι μοὶ ἤρεσε καὶ μοὶ ἀρέσκει ἀκόμη .... Ἀλλὰ δέν μοι ἐξηγεῖς διατὶ ἀπόψε;...

«Ἔχει καλῶς», ἐσκέφθη ἡ κ. Βερέτς, ἐδὲν εἴμεθα πλέον εἰς τὸ στάδιον τῆς λατρείας», ὑπολαβοῦσα δὲ μεγαλοφώνως, εἶπε:

— Ὡραία μου, ὁ κ. δὲ Πεννεβὶλ εἶνε λαμπρὰ τύχη ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀντιρρήσεως, σοὶ τὸν ὑπέδειξα δέ, διότι τότε δὲν εἶχον καλλίτερον νὰ σοι προσφέρω.

— Ἐνῷ ἀπόψε;...

— Ἀπόψε ἔχω ἄλλον.

Ἡ κ. Βερὲτς ἠγέρθη ἐκ τῆς θέσεώς της, ἀφοῦ δὲ ἠρεύνησε τὸ θυλάκιόν της, ἐπλησίασε πρὸς τὴν θυγατέρα της καὶ τῇ εἶπεν:

— Ἀνάγνωσον τὰς δύο ταύτας ἐπιστολάς, δέν σοι τὰς δίδω, σοὶ τὰς δανείζω, διότι ὁ κ. δὲ Πεννεβὶλ παρετήρησεν, ὅτι τὰς ἐκράτησα καὶ πρέπει νὰ τῷ τὰς στείλω αὔριον πρωί.

Ἡ κ. Κορνέϊλ ἐξήτασε διὰ περιφρονητικοῦ βλέμματος τὴν πρώτην, ἀλλ' ὅταν ἤρχισε νὰ ἀναγινώσκῃ τὴν ἄλλην ἤλλαξεν ὄψος, ἀπέβαλεν ἀμέσως τὴν ἀδράνειάν της, ἡ ὄψις της ἐχρωματίσθη καὶ ἀνέλαμψεν ἔκφρασίς τις εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της, ἢν τὰ βλέφαρά της δὲν ἠδυνήθησαν ν' ἀποκρύψωσιν.

Ἐν τούτοις, ὅταν ἐπέρανε τὴν ἀνάγνωσιν, ἠγέρθη, ἔλαβε φάκελλον ἐξ ἑνὸς τῶν συρταρίων, ἐνέκλεισε τὰς ἐπιστολὰς καὶ παρακαλέσασα τὴν μητέρα της νὰ γράψῃ τὴν ἐπιγραφήν, ἔκρουσε τὸν κώδωνα, ἵνα καλέσῃ τὸν Ζακώ.

— Φέρε ἀμέσως πρὸς τὸν κ. Πεννεβὶλ τὸν φάκελλον τοῦτον, τῷ εἶπεν, ἅμα εἰσῆλθεν οὗτος, καὶ ἐπανέπεσεν ἐπὶ τοῦ ἀνακλίντρου της.

— Σοῦ καίουν τοὺς δακτύλους αὐταὶ αἱ μελαναὶ κηλίδες, τῇ εἶπεν ἡ κ. Βερέτς.

— Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ μοὶ δώσῃς ν' ἀναγνώσω αὐτὰς τὰς μωρολογίας, τῇ ἀπεκρίθη.

— Μωρολογίαι, φιλτάτη μου; Τί θὰ ἔλεγεν ὁ μαρκήσιος ἐὰν σὲ ἤκουεν; Εἶνε φοβερὰ ἐρωτευμένος ὁ πτωχός. Ἀλλ' αὐτὸς πταίει, διατί νὰ πλησιάσῃ αὐτοὺς τοὺς δύο ὀφθαλμούς, οἵτινες συνείθισαν νὰ κάμνουν θαύματα;

— Μὴ εἰπῇς οὔτε λέξιν πλέον, τῇ ἀπεκρίθη ἡ θυγάτηρ της. Γνωρίζεις, ὅτι ὑπάρχουν ἀστειότητες τὰς ὁποίας δὲν ἀνέχομαι.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

Η ΓΕΝΝΗΣΙΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΟΠΑ'ΔΟΣ

Τὴν ἐννάτην ὥραν τοῦ παρελθόντος σαββάτου ἡ πριγκήπισσα Σοφία ἔτεκεν ἄρρεν. Τὸ νεογνὸν καὶ ἡ μήτηρ του ἔχουσιν ἄριστα κατὰ τὴν ὑγείαν ὡς ἐπανειλημμένα ἀνήγγειλαν ἐπίσημα ἰατρικὰ δελτία. Τὸ αἴσιον γεγονὸς ἐγνωστοποιήθη τηλεγραφικῶς πανταχοῦ, ἐτελέσθησαν δοξολογίαι εἰς ἅπαντας τοὺς νομοὺς τοῦ Κράτους, τὰ δὲ ὑπουργεῖα καὶ τὰ ἄλλα δημόσια καταστήματα ἐσημαιοστολίσθησαν καὶ ἐφωταγωγήθησαν. Ἐν Δεκελείᾳ μετέθη ἐν σώματι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἐκεῖ δ' ὑπεγράφη ἡ ληξιαρχικὴ τῆς γεννήσεως πρᾶξις. Ὁ Βασιλεὺς ἐκ Κερκύρας καὶ ἡ Βασίλισσα ἐκ Σεβαστουπόλεως συνεχάρησαν τηλεγραφικῶς τὰ προσφιλῆ αὐτῶν τέκνα ἐπὶ τῇ γεννήσει ἐγγόνου. Τὸ νεογνὸν κατὰ τὰ εἰθισμένα ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἔλαβε τὸ ὄνομα Ἀλέξανδρος — Γεώργιος. Ἅπασαι αἱ Αὐλαὶ καὶ αἱ Κυβερνήσεις ἀπέστειλαν θερμὰ συγχαρητήρια τηλεγραφήματα. Ὁ Βασιλεὺς ἐπιταχύνας τὴν ἐπάνοδόν του ἐφίκετο τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην ἡ δὲ Βασίλισσα τὴν Τετάρτην. Ἡ μήτηρ τῆς πριγκηπίσσης Σοφίας Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου μετὰ τῶν πριγκηπισσῶν θυγατέρων της ἀφίκνεῖται σήμερον. Ἡ βάπτισις τοῦ νεογεννήτου τελεσθήσεται ἐντὸς τοῦ προσεχοῦς μηνός· Ἀνάδοχοι τοῦ νέου Βασιλόπαιδος ἐδήλωσαν ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ γίνωσιν ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ Αὐτοκράτειρα τῆς Γερμανίας καὶ τῆς Ρωσσίας, ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Δανίας, ἡ Βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας, ἡ Αὐτοκράτειρα Φρειδερίκου καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῆς, ὁ πρίγκηψ καὶ ἡ πριγκήπισσα τῆς Οὐαλλίας, ὁ Μ. Δούξ Παῦλος καὶ ἡ Μ. Δούκισσα Ἀλεξάνδρα, ὁ πρίγκηψ καὶ ἡ πριγκήπισσα τοῦ Σαξ-Μάϊνιγγεν, ὁ βασιλόπαις Γεώργιος, ἡ βασιλόπαις Μαρία καὶ πολλοὶ ἄλλοι πρίγκηπες. Κατὰ τὴν τέλεσιν τοῦ μυστηρίου θὰ παρίσταται ἐνταῦθα καὶ ὁ Διάδοχος τοῦ ρωσσικοῦ θρόνου μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Μ. Δούκος Γεωργίου.

ΕΓΧΩΡΙΑ

Ὁ Ἀγγλικὸς στόλος ὑπὸ τὸν ναύαρχον Ὄσκινς κατέπλευσεν εἰς Φάληρον ὅπως χαιρετίσῃ τὴν ἀναμενομένην Αὐτοκράτειραν.—Ὁ διοικητὴς τῆς Ἐθν. Τραπέζης κ. Π. Καλλιγὶς προέτεινεν ἐν συνεδριάσει τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς ὡς ὑποψήφιον Ὑποδιοικητὴν τὸν κ. Παντ. Σιμυριώτην. —Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐθν. Τραπέζης ἀπένειμε μηνιαίαν σύνταξιν εἰς τὸν τέως διοικητὴν αὐτῆς κ. Μάρκον Ρενιέρην ἐκ δραχ. 1125. — Ἡ Νομαρχία ἐπεκύρωσε τὸ ψηφισθὲν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου δάνειον τῶν 100,000 δρ. διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν τῶν χωρίων Ἀμαρουσίου, Κηφισσίας καὶ Χαλανδρίου. —Ἀπεβίωσεν ὁ ἐν Ἑλλάδι Ἔξαρχος τοῦ Παναγίου Τάφου Μακάριος.—

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ

Αἱ ἐφημερίδες τῆς Κ/πόλεως βεβαιοῦσιν ὅτι ἡ Πύλη ἐξέδωκε φιρμάνιον περὶ παραχωρήσεως τῶν βερατίων εἰς δύο Βουλγάρους Ἐπισκόπους.—Λέγεται ὅτι ὁ Κρίσπης ἀπηύθυνε πρὸς τὰς Δυνάμεις διακοίνωσιν περὶ τοῦ Κρητικοῦ ζητήματος. —Ὑπεβλήθη τῷ Μεγάλῳ Βεζύρῃ ἡ ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργικοῦ συμβουλίου περὶ κατασκευῆς σιδηροδρομικῆς γραμμῆς μεταξὺ Θεσσαλονίκης, Σερβίων καὶ Μοναστηρίου, ἧς τὸ προνόμιον ἐζήτησεν ὁ κ. Κάουλας.—Ἡ χολέρα ἐπεκτείνεται ἐν Ἱσπανίᾳ. —Ἐντὸς τοῦ μηνὸς τούτου συνέρχεται ἐν Βερολίνῳ τὸ δέκατον διεθνὲς συνέδριον τῶν ἰατρῶν. —Οἱ γάμοι τῆς πριγκηπίσσης Βικτωρίας τῆς Πρωσσίας μετὰ τοῦ πρίγκηπος Σάουμβουργ-Λίππε τελεσθήσονται κατὰ Νοέμβριον. — Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Σερβίας ἐπεκύρωσε τὸ διαζύγιον τοῦ βασιλέως Μιλένου.

ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Κ. Π. Στ. Εἶνε Γράμματα βεβαίως καὶ ταῦτα, ἀλλὰ γράμματα πονηρά. Αἰωνία των ἡ μνήμη, ἀνεπαύθησαν ἐν καλάθῳ. Δὲν δυνάμεθα ὅμως νὰ μὴ ἀφήσωμεν ἐν τῇ ζωῇ μίαν σας περικοπὴν ἀμίμητον, ἀπαράμιλλον: «Αἱ γυναῖκες τῶν πατριαρχῶν ἦσαν στεῖραι ὡς ἐπὶ τὰ πλεῖστον· παραδείγματα μυρία· ἡ Σάρρα, ἡ Ῥεβέκα, ἡ Ῥαχήλ, ἡ Λεία. Διατὶ ἐν τούτῳ νὰ μὴ ζητηθῇ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγαμίας τῶν παρ' ἡμῖν Πατριαρχῶν καὶ ἀρχιερέων καὶ κληρικῶν ἐν γένει;» Δὲν δύνασθε νὰ μᾶς ἐφοδιάζητε μὲ μίαν τοιαύτην σκέψιν καθ' ἑβδομάδα; Α ο ύ λ φ. Ἐπειδὴ εἶσθε τετραέτης καὶ ἐξυπνοτάτη σᾶς παραδεχόμεθα εἰς τὴν σύνταξιν τῶν ἰδ. γραμμάτων, ὅπου

καὶ δημοσιεύομεν τὸ ἔργον σας, καίτοι θὰ ἐκόσμει κάλλιον παιδικόν τι περιοδικόν :

Κατὰ τὴν ὥραν τοῦ γεύματος.

— Μαμά, δὲν μοῦ εἶπες, ὅτι ἅμα λέγει κάνεις κακὰ λόγια τοῦ βάζουν πιπέρι ;

— Ναί, παιδί μου.

—Αἴ! Καὶ εἶπε κακὰ λόγια τὸ πιλάφι καὶ τοῦ βάζεις;

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἐξεδόθησαν

University Studies, published by the University of Nebraska· *Contents*: 1 On the Determination of Specific Heat and of Latent Heat of Vaporization with the Vapor Calorimeter. *Harold N. Allen.* — 2 On the Color-Vocabulary of Children. *Harry K. Wolfe*— 3 On the Development of the King 's Peace and the English Local Peace-Magistracy. *George E. Howard.*—Lincoln, Nebraska.

Corpus Juris Civilis ἐκ μεταφράσεως **Ἠλία Λιακοπούλου**. Τεῦχος 53.—Ἐκδότης Ἀνέστης Κωνσταντινίδης.

Γεράσιμος Μαρκορᾶς, μελέτη ἀναγνωσθεῖσα ἐν τῷ φιλολογικῷ Συλλόγῳ Παρνασσῷ, ὑπὸ Θεοδ. Βελλιανίτου.

Λεξικὸν Ἐγκυκλοπαιδικόν. Ἐκδιδόμενον ἐπιμελείᾳ Ν. Γ. Πολίτου. Τόμ. Β. φυλλ. ζ.: Ἀπόλλων-Ἀποστακτικαί, Μπάρτ καὶ Χίρστ ἐκδόται.

Κανονισμὸς καὶ πρόγραμμα τῆς ἐμπορικῆς σχολῆς Ν. Ἀρώνη.—Ἐν Σμύρνῃ.

Χιακὰ ἀνάλεκτα ἤτοι Συλλογὴ ἠθῶν, ἐθίμων, παροιμιῶν, δημωδῶν ἀσμάτων, αἰνιγμάτων, λεξιλογίου, ἱστορικῶν καὶ ἄλλων χειρογράφων χρυσοβούλων, σιγγιλίων κλπ. ὑπὸ Κωνστ. Ν. Κανελλάκη.

Ἱστορία τῆς γυναικὸς ὑπὸ Καλλιρρόης Παρρέν, φυλλ. 4.

Πατμιακὴ βιβλιοθήκη ἤτοι ἀναγραφὴ τῶν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς κατὰ τὴν νῆσον Πάτμον γεραρᾶς καὶ βασιλικῆς μονῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου, τεθησαυρισμένων τευχῶν, πάλαι μὲν ἐκπονηθεῖσα ὑπὸ Ἰωάννου Σακκελίωνος, νῦν δὲ φιλοτίμῳ προνοίᾳ καὶ ἀναλώμασι τοῦ Φιλ. Συλλ. Παρνασσοῦ ἐκδιδομένη.

Ἀγγέλλονται

Ὁ Διδασκαλικὸς Ὁδηγὸς ἤτοι θεωρητικὸς καὶ πρακτικὸς ὁδηγὸς τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων ὑπὸ Βλ. Σκορδέλη.

ΑΓΓΕΛΙΑ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ

Οἱ πλεῖστοι τῶν διδασκάλων καὶ διδασκαλισσῶν ἀποφοιτῶντες τῶν διδασκαλείων καὶ φέροντες ἤδη τὸ διδασκαλικὸν πτυχίον ὡς πολύτιμον ἄθλον τῶν μακρῶν καὶ ἐπιπόνων σπουδῶν των, ὅταν διορισθῶσιν εἰς θέσιν διδασκαλικήν, καὶ ἀναλάβωσι τὸ εὐγενὲς ἀλλὰ βαρὺ φορτίον τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν τέκνων τοῦ λαοῦ, εὑρίσκονται ἀπέναντι μυρίων δυσχερειῶν καὶ ἀπορίων, ἀγνοοῦντες τί καὶ πῶς νὰ διδάξωσι, πῶς νὰ διοικήσωσι τὸ σχολεῖον, πῶς νὰ ἐφαρμόσωσι τὴν διδαχθεῖσαν εἰς αὐτοὺς παιδαγωγικὴν τέχνην.

Αἱ ἀπορίαι δὲ αὗται εἶνε φυσικαὶ· διότι μέγα ἐστήριχται χάσμα μεταξὺ θεωρητικῆς διδασκαλίας καὶ πρακτικῆς ἐφαρμογῆς. Αἱ δὲ δυσχέρειαι δεκαπλάσιαι εἶναι εἰς ἐκείνους, οἵτινες ὑποχρεοῦνται νὰ ἐφαρμόσωσι τὸ νέον σύστημα, ἀφοῦ ἐπὶ ἕνα μόνον μῆνα ἠσκήθησαν δῆθεν εἰς αὐτό.

Ἀξιέπαινοι προσπάθειαι καταβάλλονται ὑπὸ πλείστων διδασκάλων ἀμφοτέρων τῶν φύλων πρὸς βελτίωσιν τῆς διδακτικῆς τέχνης. Ἀλλὰ ἡ τελειοτέρα διδασκαλία εἶναι μὲν σπουδαῖον στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς, οὐδαμῶς ὅμως ὁ τελικὸς αὐτῆς σκοπός. Ἀκριβῶς δὲ ὁ τελικὸς σκοπὸς τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἤτοι ἡ ἠθικὴ καὶ θρησκευτικὴ μόρφωσις τῶν παίδων, οὔτε ἐξετιμήθη ἔτι δεόντως, οὔτε ἐπεδιώχθη πάσῃ δυνάμει ὡς πρέπει.

Ἐπιθυμῶν νὰ συντελέσω τὸ κατὰ δύναμιν εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ νὰ παράσχω βοήθημα πρός τε τοὺς ἀρχαιοτέρους διδασκάλους καὶ πρὸς τοὺς ἐκ τῶν διδασκαλείων ἐξερχομένους, συνέταξα τὸν **Διδασκαλικὸν Ὁδηγόν,** ἤτοι θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν ὁδηγὸν τῶν δημοτικῶν σχολείων καὶ Παρθεναγωγείων.

Σκοπὸς τοῦ «Διδασκαλικοῦ Ὁδηγοῦ» εἶναι νὰ λύσῃ τὰς ἀπορίας τοῦ διδασκάλου, νὰ ὁδηγήσῃ δὲ καὶ νὰ διευκολύνῃ αὐτὸν εἰς ὅλην τὴν λειτουργίαν του ἐν τῷ δημοτικῷ σχολείῳ.

Ἐπειδὴ δὲ πᾶσα περὶ ἐκπαιδεύσεως πραγματεία ἐνδιαφέρει ὄχι μόνους τοὺς διδασκάλους ἀλλὰ καὶ τοὺς πολίτας πάσης τάξεως οὐχ ἥκιστα, φρονῶ ὅτι ὁ «Διδασκαλικὸς Ὁδηγὸς» δύναται νὰ εἶναι χρησιμώτατον ἀνάγνωσμα καὶ διὰ τοὺς γονεῖς τοὺς περὶ πλείστου ποιουμένους τὴν ἐκπαίδευσιν καὶ ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν τέκνων των.

Ὁ «Διδασκαλικὸς Ὁδηγὸς» θ' ἀποτελεσθῇ ἐκ 10-12 τυπογραφικῶν φύλλων. Ἡ δὲ τιμὴ αὐτοῦ ὁρίζεται διὰ τοὺς συνδρομητὰς εἰς δρ. 4.

ΒΛ. Γ. ΣΚΟΡΔΕΛΗΣ

πρ. διευθυντὴς τοῦ ἐν Πελοποννήσῳ Διδασκαλείου

Ε. ΣΤΑΝΛΕΥ

Η ΓΗ

ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΣ

ΓΕΩΡΓ. ΑΔΡΑΚΤΑ

Τιμᾶται Δραχ. 8

ΧΑΡΤΟΠΩΛΕΙΟΝ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ Α. ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ

Ὁδ. Αἰόλου, ἀριθ. 195-197

Ἐκτυποῦνται

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΡΙΑ ΣΤΙΓΜΙΑΙΩΣ

ἐπικεφαλίδες σφραγῖδες

παντὸς εἴδους, πάσης ποιότητος

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ

Εὐρωπαϊκῶν Καταστίχων

ΔΡΟΜΟΛΟΓΙΟΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ-ΑΘΗΝΩΝ-ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Τμῆμα Πειραιῶς--Κορίνθου--Πατρῶν

	1	3	33		2	4	32
Πειραιεὺς ἀν.	6.30π	11.10	12.30	Πάτραι ἀν.	6.45π	11.30	—
Ἀθῆναι »	7.—	11.45	1.—	Αἴγιον »	8.25	12.46	—
Κόρινθος ἀφ.	9.52	2.55	4.17	Κόρινθος »	12.—	4.25	6.50π
Αἴγιον »	4.36	6.15		Ἀθῆναι ἀφ.	3.07	7.25	10.10
Πάτραι »	2.55	9.55		Πειραιεὺς »	3.25	7.55	10.40

Τμῆμα Κορίνθου - Ναυπλίου - Μύλων

Κόρινθος ἀν.	3.20 μ. μ.	Μύλοι ἀν.	7.40 π. μ.
Ἄργος ἀφ.	5.30 »	Ναύπλιον »	8.45
Ναύπλιον »	6.05 »	Ἄργος ἀφ.	9.20
Μύλαι »	6.08 »	Κόρινθος »	11.30

Τμῆμα Πατρῶν - Πύργου

	π.μ.	μ.μ.	π.μ.		π.μ.	μ.μ.	
Πάτραι ἀν.	7.05	3.30	5.30	Πύργος ἀν.	6.10	3.35	
Ἀχαΐα ἀφ.	7.55	4.20	6.30	Ἀμαλιὰς »	7.35	5.—	
Μανωλὰς »	9.—	5.24	—	Γαστούνη »	8.05	5.32	
Γαστούνη »	10.—	6.21	—	Μανωλὰς »	9.02	6.30	
Ἀμαλιὰς »	10.31	6.52	—	Ἀχαΐα »	10.07	7.35	6 μ.
Πύργος »	11.55	8.15	—	Πάτραι ἀφ.	10.55	8.25	7 π.

Αἱ ἀμαξοστοιχίαι 33 καὶ 32 ἡμέραν παρ' ἡμέραν ἐναλλάξ. Τοπικαὶ ἀμαξοστοιχίαι καθ' ἑκάστην εἰς ὅλα τὰ τμήματα.

Ἐκ τοῦ Τυπογραφείου ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ ΛΕΩΝΗ

Γ. ΠΑΜΠΑΝΟΣ

Ὀδοντοϊατρός

Ὁδ. Πατρ. 9

Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΗΣ

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΣ

ΔΙΠΛΩΜΑΤΟΥΧΟΣ ΤΗΣ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΑΝΩΤΕΡΑΣ ΤΗΣ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑΣ ΣΧΟΛΗΣ

13—Ὁδὸς Καπνικαρέας—13

Ἠλεκτρικοὶ κώδωνες, ἠλεκτρικαὶ ἰατρικαὶ συσκευαί, τηλέφωνα δι' οἰκιακὰ καὶ μεγάλας ἀποστάσεις, ἐγκαταστάσεις ἠλεκτρικοῦ φωτὸς προφοδοτούμεναι ὑπὸ τῶν ἐγκατεστημένων ἐν Ἀθήναις ἠλεκτρικῶν σταθμῶν. Ὄργανα ἐναντίον τῆς πυρκαϊᾶς, ἀλεξικέραυνα, ἐπιστημονικὰ ἐργαλεῖα δι' οἱανδήποτε χρῆσιν.

Προμήθειαι ἐργαλείων — Ἐγκαταστάσεις.— Ἐργασία ἐπιστημονική.— Τιμαὶ ἐκτάκτως μέτριαι.